

๘
๘๗๑ ๓๓๕๘๒

พ ๙๒๔๗

การสร้างและหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102
เรื่องการละครไทย ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
วิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา

๒๔ พ.ย. ๒๕๓๘

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม ๒๕๒๙

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

310247

รสร่างและหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102
เรื่องการละครไทย ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
วิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษา

เสนอต่อมหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา มหาสารคาม
เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

ตุลาคม 2529

การสร้างและหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102
เรื่องการละครไทย ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษา
วิทยาลัยพลศึกษา

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างรายการ เทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรายการ เทปโทรทัศน์ วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย และศึกษาเจตคติของนักศึกษา ที่มีต่อการเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลองคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษา ชั้นปีที่ 1 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ซึ่งเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2529 จำนวน 5 ห้องเรียน จำนวนกลุ่มทดลอง 50 คน โดยสุ่มอย่างง่าย เลือกเอาห้องใดห้องหนึ่ง ใดแบ่งกลุ่มทดลองออกเป็น 2 กลุ่ม ๆ ละ 25 คน แต่ละกลุ่มเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์สอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 แต่ละชุดใช้เวลาเรียนรู้ 40 นาที หลังจากนั้น ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและแบบประเมินผลเจตคติที่สร้างขึ้น ทดสอบและประเมินผล แล้วนำคะแนนที่ได้มาเปรียบเทียบหาความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนเรียนกับหลังเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้น

ผลการวิจัยปรากฏว่า

1. ประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย จากผลการประเมินของผู้มีประสบการณ์ด้านเทคนิคการจัดทำ และดำเนินการสอนภาษาไทย อยู่ในเกณฑ์สูง น้ำหนักคะแนนเฉลี่ย 3.77 และ 3.80
2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภายหลังเรียนจากรายการแม่โทรทัศน์
มีคะแนนผลสัมฤทธิ์อยู่ในเกณฑ์ 84 - 78 ซึ่งใกล้เคียงกับเกณฑ์มาตรฐาน 80 - 80

4. เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรายการแม่โทรทัศน์
โดยเฉลี่ยอยู่ในเกณฑ์สูงมา น้ำหนักค่าเฉลี่ย 4.53

A CONSTRUCTION AND EVALUATION OF TELEVISION PROGRAMMES FOR
THE TEACHING OF THAI DRAMA (THAI 102) IN THE CURRICULUM
FOR THE HIGHER CERTIFICATE IN PHYSICAL EDUCATION
AT PHYSICAL EDUCATION COLLEGE IN 1986

Presented in partial fulfillment of the requirements
for the Master of Education degree
at Srinakharinwirot University

October 1986

A CONSTRUCTION AND EVALUATION OF TELEVISION PROGRAMMES FOR THE
TEACHING OF THAI DRAMA (THAI 102) IN THE CURRICULUM FOR THE
HIGHER CERTIFICATE IN PHYSICAL EDUCATION AT PHYSICAL EDUCATION
COLLEGE IN 1986

The purposes of this study were (1) to construct two video programmes for the teaching of Thai drama, (2) to evaluate student learning achievement by the use of constructed video programmes, and (3) to investigate student attitudes towards learning Thai drama through the video programmes.

The sample consisted of 50 first-year physical education major students at Mahasarakham Physical Education College during the first semester 1986. One of the five classes was selected by the simple random sampling method. The 50-subject group was equally divided into two sub-groups and was taught Thai drama set 1 and set 2 through the constructed video programmes for 40 minutes. A self-constructed test of learning achievement and self-constructed evaluation form of attitudes towards of learning Thai drama through the video programmes were administered. The pre-experiment scores and post-experiment scores were then analyzed by the use of percentage, mean, and t-test.

The results were as follows:

1. The efficiency of the teaching of Thai drama through the constructed video programmes was at a high level with an

arithmetic mean of 3.77 and 3.80

2. There was a statistically significant difference in the student learning Thai drama achievements between the pre-experiment and the post-experiment at a .01 level.

3. The post-experiment learning achievements through the video programs ranged from 84 to 78, compared with the standard norm of 80-80.

4. The student attitudes toward learning Thai drama through the video programs were at a high level with an arithmetic Mean of 4.53

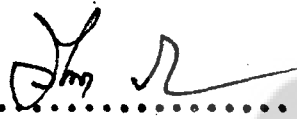

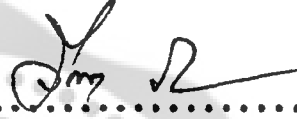
ปริญญาโทฉบับนี้เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม โดย นายเพียร ศรีทอง เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก การมัธยมศึกษา (การสอนภาษาไทย)

คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท ได้พิจารณาปริญญาโทฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ได้

คณะกรรมการควบคุมปริญญาโท

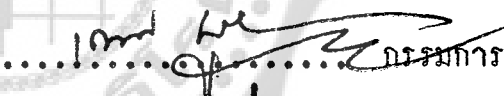
คณะกรรมการสอบ

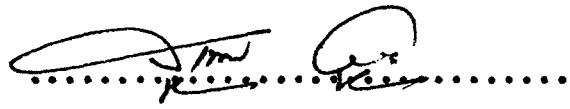

..... ประธาน
(นางสาววิภา วิสเพ็ญ)

..... ประธาน
(นางสาววิภา วิสเพ็ญ)

..... กรรมการ
(นายสังคม ภูมิพันธุ์)

..... กรรมการ
(นายสังคม ภูมิพันธุ์)

..... กรรมการ
(นายเกษม นุญออน)

.....
(นายสุเทพ อูสาทะ)

รองคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2529

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความเรียบร้อยเพราะได้รับความกรุณาจาก
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วัฒนา วีตเพ็ญ อาจารย์ ดร.สังคม ภูมิพันธ์ และอาจารย์
ดร.เกษม บุญอ่อน เป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขตลอดมา ผู้วิจัยขอกราบ
ขอบพระคุณอาจารย์ทั้งสามท่านไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ไพฑูริย์ อนุฤทธิ์ รองศาสตราจารย์ ดร.บุญชม
ศรีสะอาด และอาจารย์สาคร กิ่งเจริญ ที่ได้กรุณาช่วยเหลือแนะนำให้แก้ไขข้อบกพร่อง
ต่าง ๆ ได้ถูกต้องสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ อาจารย์ไพฑูริย์ ลิ้มมณี ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จินดา
งามสุทธิ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สนิท ตั้งทวี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
อาจารย์ขุนเพชร ใจปันหา อาจารย์นันท์ทยา ลำควน อาจารย์โมฬี ศรีแสนยงค์
วิทยาลัยครูมหาสารคาม อาจารย์หนูวรรณ ร่มแก้ว และ อาจารย์สุพิศรา เองสมบูรณ์
กรมพลศึกษา อาจารย์ดังกล่าวนี้ได้กรุณาประเมินรายการเทปโทรทัศน์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น
ได้ชี้แนะข้อบกพร่องให้มีการปรับปรุงแก้ไขจนทำให้รายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชา
ภาษาไทย 102 มีความสมบูรณ์ทั้งด้านเทคนิคการจัดทำและด้านเนื้อหาการสอนภาษาไทย

ขอขอบพระคุณ อาจารย์สมทรง ศิริศรี วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม ได้กรุณา
ช่วยเหลือเป็นพิธีกรถ่ายรายการเทปโทรทัศน์ทั้งสองชุด ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ
วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม อาจารย์สุเทพ เมย์ไชสง อาจารย์มานิตย์
อยู่สำราญ อาจารย์ทวีศักดิ์ ประวัติ คุณอดุลย์ แสนสุธา และเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ได้กรุณาช่วยเหลือด้านต่าง ๆ ในการจัด
รายการเทปโทรทัศน์ และช่วยให้ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยดี

เพ็ญศรี ศรีทอง

สารบัญ

บทที่

หน้า

1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	4
	ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า	5
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	5
	สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า	5
	นิยามศัพท์เฉพาะ	5
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับข้อดีของสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา	7
	ขั้นตอนการผลิตรายการ เทปโทรทัศน์	10
	แนวการหาประสิทธิภาพของรายการ เทปโทรทัศน์	12
	ขั้นตอนการนำรายการ เทปโทรทัศน์ไปใช้ในการศึกษา	13
	งานวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในประเทศ	16
	งานวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในต่างประเทศ	20
3	วิธีดำเนินการวิจัย	23
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	23
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	23
	การสร้างเครื่องมือในการวิจัย	23
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล	29
	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	30

สถิติที่ใช้ในการวิจัย	31
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	35
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	35
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	35
การหาประสิทธิภาพรายการแบบโทรทัศน์ก่อนนำไปสอน นักศึกษาภาคอุดมศึกษาเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหา เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อรายการแบบโทรทัศน์	35
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภายหลังจากที่เรียนด้วย รายการแบบโทรทัศน์	38
การประเมินผลเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน ด้วยรายการแบบโทรทัศน์	39
5 สรุป อภิปรายผลและขอเสนอแนะ	40
ความมุ่งหมายของการวิจัย	40
ความสำคัญในการศึกษาครั้งนี้	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้	41
การวิเคราะห์ข้อมูล	41
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล	41
อภิปรายผลการวิจัย	42
ขอเสนอแนะ	42
บรรณานุกรม	47
ภาคผนวก	51

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงผลการหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์โดยใช้ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักศึกษาที่เคยเรียน วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย มาแล้ว หลังจาก สอนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุดแล้ว ซึ่งมีคะแนนเต็ม 50 คะแนน	36
2	แสดงผลการหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์จาก ผู้มีประสบการณ์	37
3	แสดงคะแนนของนักศึกษากลุ่มทดลองจำนวน 50 คน ซึ่งวัดจาก ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียนด้วย รายการเทปโทรทัศน์	38
4	แสดงคะแนนการประเมินผลเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียน การสอนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด	39
5	ระดับความยากและอำนาจจำแนกของข้อสอบวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย	52
6	คะแนนทดสอบหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ ของนักศึกษากลุ่มทดลอง	65

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นภาษาหนึ่งที่ใช้สื่อความหมายถ่ายทอดความรู้ลึกนึกคิดได้เหมือนกับภาษาต่าง ๆ และสามารถให้ผู้เรียนนำไปใช้สื่อสารได้ตามต้องการ ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์และเป็นวัฒนธรรมของชาติที่คนไทยทุกคนจะต้องเรียนรู้จนสามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและสังคม การเรียนวิชาภาษาไทยมีหลักสูตรการเรียนการสอนตั้งแต่ก่อนวัยเรียนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ดี สอดคล้องกับระดับการเรียนรู้ การเรียนวิชาภาษาไทยก็มีการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพอยู่เรื่อย ๆ เหมือนกับวิชาอื่น ๆ โดยเฉพาะค่านการแสวงหาสื่อการสอนเพื่อใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนรู้วิชาการต่าง ๆ ให้ได้รับผลคืออยู่ตลอดเวลา สื่อการสอนที่นักการศึกษาได้นำมาใช้ในการเรียนการสอนมีอยู่เป็นจำนวนมากและนับวันจะต้องมีสื่อการสอนแปลกใหม่ที่จะต้องนำมาใช้เป็นสื่อการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเฉพาะสื่อมวลชนที่กำลังได้รับความสนใจและได้รับความนิยมสูงคือ รายการเทปโทรทัศน์

วีจิตร ภักดีรัตน์ กล่าวถึงความสำคัญของสื่อมวลชนประเภทวิทยุโทรทัศน์ที่มีต่อการเรียนการสอนว่า วิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่มีบทบาทต่อการถ่ายทอดการศึกษาและความรู้โดยเห็นทั้งภาพและได้ยินทั้งเสียงในเวลาเดียวกันช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนวิชาการต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นสามารถเปลี่ยน "นามธรรม" ให้เป็น "รูปธรรม" นอกจากนี้ยังให้ข้อมูลข่าวสารความเคลื่อนไหวตลอดความบันเทิง จากการวิจัยพบว่า รายการโทรทัศน์สามารถปลูกฝังความเชื่อถือทัศนคติและค่านิยมแก่ผู้ดูอย่างช้า ๆ แต่คงทน และจากการยอมรับว่าโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่ทรงพลังมากนี้เอง

นักการศึกษาจึงจินตนาการนำเอาโทรทัศน์มาใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาทางการศึกษาด้านต่าง ๆ เช่น ในการเรียนการสอนที่มีผู้เรียนจำนวนมาก ๆ ในเวลาเดียวกันซึ่งอุปกรณ์อย่างอื่นไม่อาจทำได้ก็เท่า นอกจากนี้ยังอาจใช้โทรทัศน์ในกรณีที่ขาดครูที่มีความรู้ความสามารถ โดยเฉพาะแต่ละสาขาวิชา (วิจิตร ภักดีรัตน์ 2525:430-431)

ลักษณะแนวโน้มและค่านิยมที่จะนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาใช้เพื่อการเรียนการสอนนับวันก็จะเพิ่มมากยิ่งขึ้น เพราะสื่อมวลชนประเภทรายการเทปโทรทัศน์เป็นอุปกรณ์ที่มีราคาไม่แพงพอที่จะจัดซื้อมาใช้ได้ไม่ยากนัก และปัจจุบันประชาชนนิยมนำมาใช้ในการกีฬาและการบันเทิงมาก วงการศึกษาระดับอุดมศึกษาก็นำมาใช้เกี่ยวกับการเรียนการสอนอยู่แล้วหลายสถาบัน เช่น การสอนทางวิทยุโทรทัศน์วงจรเปิดของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ประเสริฐศักดิ์ ชิตติยะ ได้ทำการวิจัยการใช้วิทยุโทรทัศน์วงจรเปิดเพื่อการสอนโดยมหาวิทยาลัยรามคำแหง ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การศึกษาและการวิเคราะห์ปัญหาการใช้โทรทัศน์วงจรเปิดเพื่อการสอน นักศึกษาส่วนใหญ่ชมที่บ้านชัดเจนคือรายการสอนแต่ละกระบวนวิชาใช้เวลาประมาณ 30 นาที นั้นน้อยไป และเจ้าหน้าที่ฝ่ายต่าง ๆ ของสถานีให้ความสนใจและความร่วมมือในการสอนทางโทรทัศน์ในระดับปานกลาง เกี่ยวกับการศึกษาและวิเคราะห์ปัญหาอาจารย์ผู้สอนทางโทรทัศน์ อาจารย์ส่วนใหญ่ต้องให้ฝ่ายวิทยุและโทรทัศน์การศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหงจัดการฝึกและอบรมในด้านการผลิตและการใช้อุปกรณ์การสอนทางโทรทัศน์ชนิดต่าง ๆ ในด้านความสนใจของนักศึกษาที่มีต่อการชมโทรทัศน์ นักศึกษาส่วนใหญ่ชมรายการโดยเฉพาะที่ลงทะเบียนเรียนกระบวนวิชาและต้องการให้อาจารย์ผู้สอนมีอุปกรณ์การสอนประกอบตลอดจนเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญโดยเฉพาะวิชามาสอนทางโทรทัศน์ ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะไว้ว่า รายการโทรทัศน์ทางการศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงควรจะทำรายการสอนเป็นเทปวิทยุโทรทัศน์ (ประเสริฐศักดิ์ ชิตติยะ 2522:310)

การใช้รายการเทปโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอนนอกจากมหาวิทยาลัยรามคำแหงตามที่กล่าวมาแล้ว ปัจจุบันมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ก็จัดทำรายการ

เทคโนโลยีการสอนวิชาต่าง ๆ แก่นักศึกษาและประชาชนผู้สนใจ ปรากฏว่าได้รับความนิยมจากผู้รับชมรายการอย่างกว้างขวาง เป็นการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ให้แก่ประชาชนได้เป็นอย่างดี คำนการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยทางรายการวิทยุโทรทัศน์ นอกจากรายการของมหาวิทยาลัยทั้งสองแห่งดังกล่าวก็มีการสอนภาษาไทยวันละคำทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 เป็นประจำทุกวัน เป็นรายการที่มีประโยชน์ในการเรียนรู้ภาษาไทยได้ดีแต่ถึงอย่างไรก็ตามการใช้รายการเทคโนโลยีวิทยุโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอนแม้จะมีแนวโน้มแพร่หลายมากยิ่งขึ้นก็ยังไม่เป็นที่แน่ใจว่าจะได้รับผลดีสำหรับครูอาจารย์บางคน ที่มีหน้าที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนซึ่ง วิจิตร ภักดีรัตน์ ได้กล่าวถึงปัญหาเกี่ยวกับการใช้รายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอนที่ครูบางคนยังไม่แน่ใจว่าได้รับผลดีหรือไม่ บางคนคิดว่ารายการวิทยุโทรทัศน์แย่งเวลาเรียนของเด็ก ในค่านเนื้อหาก็คงไม่ตรงตามหลักสูตร นอกจากนี้ครูบางคนยังถือว่า วิทยุโทรทัศน์มาเพิ่มภาระการสอนให้แก่ครู ปัญหาเรื่องนี้ควรอย่างยิ่งที่จะต้องทำความเข้าใจที่ถูกคองแก่ครูผู้สอนที่ใช้รายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อในการเรียนการสอนนั้นว่า การใช้รายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการสอนสามารถแบ่งเบาภาระการสอนของครูในการจัดหาสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะการสอนทางวิทยุโทรทัศน์สามารถใช้สื่อการสอนต่าง ๆ ร่วมกันได้มากมายหลายชนิดเหมาะที่จะใช้สำหรับการเรียนการสอนในแง่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ซึ่งจะช่วยให้ส่งเสริมคุณภาพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น นอกจากนี้การสอนด้วยวิทยุโทรทัศน์ยังสามารถช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูผู้เชี่ยวชาญเฉพาะแขนงวิชาการต่าง ๆ เพราะครูคนเดียวสามารถสอนนักศึกษาได้พร้อมกันเป็นจำนวนมาก ๆ ได้ด้วย (วิจิตร ภักดีรัตน์ 2525 :436-437)

กานการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยโดยใช้สื่อสารมวลชนเป็นสื่อการสอน ดังที่มหาวิทยาลัยรามคำแหง และมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ที่ใช้รายการเทคโนโลยีวิทยุโทรทัศน์เป็นสื่อการสอนวิชาการต่าง ๆ รวมทั้งวิชาภาษาไทยด้วยนั้น ก็เป็นการนำเอาสื่อมวลชนมาใช้เป็นสื่อการสอนอีกทางหนึ่ง ปาริชาติ พุฒน้อย ได้ทำการวิจัยเรื่องความคิดเห็นของ

ครูภาษาไทยเกี่ยวกับอิทธิพลสื่อมวลชนที่มีต่อการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนมัธยมศึกษา
ในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยสรุปได้คือ ครูภาษาไทยมีความเห็นว่าสื่อมวลชนส่งเสริม
การเรียนการสอนวิชาภาษาไทยในด้านการฟัง การอ่านและการพูดของนักเรียนเกี่ยวกับการ
การได้เห็นตัวอย่างของการใช้ภาษาทั้งดีและไม่ดีอยู่ในระดับสูง (ปาริชาติ พุกน้อย
2524:42)

ด้วยเหตุผลและปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวมา ผู้วิจัยจึงสนใจสร้างรายการเทป
โทรทัศน์ เพื่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่อง การละครไทย ตามหลักสูตร
ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษาและหาประสิทธิภาพของรายการ
เทปโทรทัศน์นั้น รวมทั้งทดสอบหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติของนักศึกษาที่มี
ต่อรายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่อง
การละครไทย
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นเพื่อสอนวิชาภาษาไทย
102 เรื่องการละครไทย
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาจากการเรียนด้วย
รายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย
4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์เพื่อ
สอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาในครั้งนี้รายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นสามารถใช้เป็นสื่อการเรียน
วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอก
พลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
2. กลุ่มทดลอง ใ้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 โดยสุ่มอย่างง่าย เลือกเอาห้องหนึ่ง
ซึ่งมีทั้งหมด 5 ห้อง ๆ ละ ประมาณ 50 คน กลุ่มทดลองกำหนดจำนวน 50 คน

สมมุติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. รายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย
มีประสิทธิภาพสูง
2. นักศึกษาที่เรียนจากรายการเทปโทรทัศน์มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับ
สูง
3. นักศึกษามีเจตคติที่ดีต่อการเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ระดับสูงมาก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รายการเทปโทรทัศน์ (Video Tape) หมายถึง เทปซึ่งเคลือบสาร
แม่เหล็ก สามารถบันทึกสัญญาณภาพและเสียงจากเครื่องบันทึกภาพไว้ สามารถนำมาเล่น
กับเครื่องบันทึกภาพทำให้อาภาพและเสียงปรากฏที่เครื่องรับโทรทัศน์ (โอวาท เสนีย์ตันติกุล
2520:9)

2. โทรทัศน์วงจรปิด (Closed Circuit Television) หมายถึง ระบบการส่งสัญญาณโทรทัศน์เพื่อแพร่ภาพโดยใช้สายเคเบิลหรือไมโครเวฟ (โอวาท สเตนตันคิกุล 2520:9)

3. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนที่ได้จากแบบทดสอบที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ได้ทดสอบผลการเรียนหลังจากสิ้นสุดการเรียนการสอน (ชูชาติ นาสแสง 2521:9)

4. เจตคติ หมายถึง ความคิดเห็นที่ได้จากแบบสอบถามเพื่อวัดความรู้สึกและความคิดเห็นที่มีต่อรายการเทปโทรทัศน์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น หากมีความพึงพอใจเห็นด้วย เรียกว่าเจตคติที่ดี (Positive Attitude) ถ้าไม่มีความพึงพอใจ ไม่ชอบ ไม่เห็นด้วย เรียกว่ามีเจตคติในทางลบ (Negative Attitude) แต่ถ้าไม่พึงพอใจ และไม่ถึงกับชอบหรือเกลียดเรียกว่าเจตคติแบบกลาง ๆ (Indiferential Attitude) (ชูชาติ นาสแสง 2521:9)

5. ประสิทธิภาพ หมายถึง ผลที่ได้จากการประเมินตามขั้นตอนการประเมินผลสื่อประสมต่อไปนี้ (อชิพร ศรียมก และคนอื่น ๆ 2526:249)

5.1 1:1 (แบบเดี่ยว) คือ ทดลองกับผู้เรียน 1 คน คำนวณหาประสิทธิภาพ

5.2 1:10 (แบบกลุ่ม) คือ ทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน คำนวณหา

ประสิทธิภาพ

5.3 1:100 (ภาคสนาม) คือ ทดลองกับผู้เรียนทั้งสิ้น 40-100 คน

คำนวณหาประสิทธิภาพ

6. เกณฑ์ 80-80 หมายถึง เกณฑ์ที่ใช้ในการตัดสินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาหลังจากเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ (กรมพลศึกษา ม.ป.ป.:15)

ตัวแรก หมายถึง 80 เปอร์เซ็นต์ของนักศึกษาที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ตั้งไว้

ตัวหลัง หมายถึง 80 เปอร์เซ็นต์ของคะแนนเต็มที่นักศึกษาทำได้

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทนี้ กล่าวถึงประเด็นต่อไปนี้

1. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับข้อดีของสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา
2. ขั้นตอนการผลิตรายการเทปโทรทัศน์
3. แนวการหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์
4. ขั้นตอนการนำรายการเทปโทรทัศน์ไปใช้ในการศึกษา
5. งานวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในประเทศและต่างประเทศ

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับข้อดีของสื่อโทรทัศน์เพื่อการศึกษา

ฮูเบเนอร์ ได้กล่าวถึงความสำคัญของโทรทัศน์เกี่ยวกับการเรียนการสอนว่า สามารถสร้างความสนใจและความพึงพอใจแก่นักเรียนได้ดีซึ่งได้กล่าวไว้ 4 ประการคือ (Huebener. 1960:97-98)

1. ใช้รายการเทปโทรทัศน์ประกอบการเรียนการสอนเพื่อแบ่งเบาภาระการสอนของครูในด้านการจัดหาสื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ เพราะการสอนทางโทรทัศน์สามารถใช้สื่อต่าง ๆ ร่วมกันได้เป็นอย่างดี
2. ใช้รายการเทปโทรทัศน์แก้ปัญหาขาดแคลนครู โดยเฉพาะครูผู้เชี่ยวชาญแขนงวิชาต่าง ๆ เพราะครูคนเดียวสามารถสอนนักเรียนได้พร้อมกันจำนวนมาก ๆ
3. ใช้เป็นสื่อกลางในการสาธิตและการสอนได้ดี เพราะสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนหลายชนิดประกอบกันและแสดงให้เห็นสิ่งที่เล็กขยายให้ใหญ่ได้ชัดเจนขึ้นโดยใช้กล้องถ่ายเข้าไปในระยะใกล้ได้
4. ช่วยปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีขึ้น เพราะช่วยให้นักเรียนได้รับประสบการณ์ที่ทันต่อเหตุการณ์ต่าง ๆ และสามารถทำแบบเรียนน่าสนใจมากขึ้น

ความสำคัญที่เป็นข้อดีเกี่ยวกับโทรทัศน์สอดคล้องกับแนวความคิดของ ไชยยศ เรื่องสุวรรณ ที่ได้สรุปข้อดีของวิทยุโทรทัศน์ไว้คือ (ไชยยศ เรื่องสุวรรณ 2520:217)

1. เด็กนักเรียนสามารถเรียนรู้โดยอาศัยโทรทัศน์เพื่อการสอน
  2. โทรทัศน์สอนได้ทั้งข้อเท็จจริงและความคิดรวบยอด
  3. ความรู้ทางโทรทัศน์นั้นทำให้กว้างขวางและประทับใจ มีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนโดยวิธีธรรมดาอย่างเดี่ยว
  4. โทรทัศน์ใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าเราคำนึงถึงความสามารถของผู้เรียน ขนาดชั้นเรียน และระดับชั้น และเนื้อหา
  5. โทรทัศน์กระตุ้นให้ผู้ใหญ่เรียนมีกิจกรรมสร้างสรรค์ ทำการวิจัยส่วนตัว และกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนอยากรู้
  6. โทรทัศน์เพื่อการสอนจะให้ผลในทางปรับปรุงทักษะในการฟัง ดึงให้เป็นผู้มีสมาธิ รู้จักทำงาน รู้จักการวางแผน ตลอดจนการคิดที่มีเหตุผล
  7. โทรทัศน์เพื่อการสอนใหม่ประสบความสำเร็จอย่างเดียวกันทุกคน ทำให้ผู้ใหญ่เรียนแต่ละห้องมีความเสมอภาคในการเรียน
  8. การใช้โทรทัศน์เพื่อการสอนสามารถส่งเสริมความงอกงามในอาชีพครู โดยเปิดโอกาสให้ครูทั่วไปได้เรียนรู้จากครูอื่น ๆ ที่มีความชำนาญในการสอน
  9. การใช้โทรทัศน์เพื่อการสอนสามารถนำเอาแหล่งวิทยาการมารวมกัน ทั้งสิ่งแวดลอมและตัวคนอันจะก่อให้เกิดประโยชน์แก่การเรียนการสอนอย่างสูงสุด
- นอกจากนี้ วิจิตร ภักดิ์รัตน์ ได้กล่าวสนับสนุนเกี่ยวกับความสำคัญของการใช้โทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอนไว้พอสรุปได้ว่า นับวันวิทยุโทรทัศน์จะมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนในการศึกษาระดับต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น จะช่วยแก้ปัญหาจำนวนประชากรนักเรียนเพิ่มขึ้น และแก้ปัญหาการขาดแคลนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน นักจัดการศึกษาจำต้องแสวงหาทางนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษามาช่วยแก้ปัญหาเหล่านี้ให้ได้ เพื่อพัฒนาคุณภาพของประชาชนให้ได้อย่างรวดเร็วและประหยัด วิทยุโทรทัศน์เป็นเครื่องมือที่มี

ประโยชน์มากที่สุด เพราะสามารถเสนอเรื่องราวต่าง ๆ ได้เป็นอย่างดี ตามสภาพความเป็นจริงมีประโยชน์และคุณค่าของโทรทัศน์เพื่อการศึกษา สรุปได้ดังนี้ (วิจิตรภักดีรัตน์ 2523:327-328)

1. เป็นสื่อการสอนที่สามารถนำเอาสื่อหลาย ๆ อย่างมาใช้ร่วมกันอย่างสะดวก เป็นการใช้สื่อที่เรียกว่าสื่อประสมมาใช้ เช่น ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป เทปบันทึกเสียง รูปภาพ แผนภูมิ แผนสถิติ ของจริง หุ่นจำลอง หรืออุปกรณ์อื่น ๆ ร่วมกับการสอนทางโทรทัศน์ได้เป็นอย่างดี

2. โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การสอนที่สำคัญในการเรียนการสอนของนักเรียน โดยใช้กับผู้เรียนทุกระดับชั้น ตั้งแต่ประถม มัธยม วิทยาลัย และมหาวิทยาลัย

อิทธิพลและความสำคัญของสื่อมวลชนคือ วิทยูโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอนนั้น ให้คุณภาพหลายอย่าง โทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวไปยังผู้ชมจำนวนมากเวลาเดียวกัน เป็นเครื่องมือที่ให้ประโยชน์ในการเรียนการสอนมากที่สุด เพราะผู้เรียนสามารถรับประสบการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยการมองเห็นและได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กัน ทั้งยังเป็นสื่อกลางของการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ เช่น วิทยู ภาพยนตร์ สไลด์ ฟิล์มสตริป รูปภาพ นิทรรศการ ภาพโฆษณา และการสาธิต เป็นต้น ปัจจุบันได้มีการนำโทรทัศน์มาใช้ในการเรียนการสอนมากขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน หรือ นอกโรงเรียน (ลัดดา สุขปรีดี 2523:102-103)

ม.ล.ศุภ ชุมสาย ได้กล่าวถึงหน้าที่และประโยชน์ของวิทยูโทรทัศน์เพื่อการศึกษาไว้ว่า (ม.ล.ศุภ ชุมสาย 2515:162)

1. จูงใจให้เรียนรู้ การได้เห็นภาพทางโทรทัศน์เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความปรารถนาที่จะเรียนรู้เรื่องนั้น ๆ ต่อไป

2. ขยายภาพและอุปกรณ์ที่มองควยตาเปล่าไม่เห็นจนชัดเจนด้วยเลนซ์ของกล้องโทรทัศน์ และเทคนิคการไขกล้องและการถ่ายภาพ นักเรียนจะได้เห็นภาพของ

เรณูคอกไม้ เชื้อโรคบางชนิด การทำงานของอวัยวะภายในของบุคคล ฯลฯ

3. ใช้สอนบทเรียนพิเศษได้เกือบทุกวิชาและในทุกระดับการศึกษา

4. ช่วยเร่งการพัฒนาเทคนิคการสอนของครูโดยที่ครูทั่ว ๆ ไปจะได้เห็นและพิจารณาการสอนของครูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญในการสอนวิชาต่าง ๆ โดยปกติครูที่สอนอยู่เป็นประจำมักไม่ทราบว่า การสอนของตนเป็นอย่างไรจนกว่าจะได้เห็นการสอนของครูคนอื่นแล้วเอามาเปรียบเทียบกับ การสอนของตน ยิ่งครูที่สอนนาน ๆ แล้วและเป็นผู้ใหญ่ ย่อมไม่อยู่ในสภาพจะนำมารับการอบรมเกี่ยวกับเทคนิคใหม่ ๆ ในการสอน จึงควรสร้างภาวะให้วิเคราะห์ตัวเองได้

5. ทำให้บทเรียนดี ๆ ซึ่งสอนโดยครูที่มีความชำนาญและมีชื่อเสียงไปถึงนักเรียนได้อย่างทั่วถึง และจะทำให้ครูทั่วไปได้เห็นตัวอย่างการสอนที่ดี ๆ

6. ทำให้นักเรียนทั้งหลายมีโอกาสทัดเทียมกันในการได้รับการศึกษาในชั้นที่ช่วยการพัฒนาขาดอุปกรณ์การสอนและขาดครู ก็จะได้มีโอกาสรับความรู้ไปใช้ได้เท่า ๆ กับโรงเรียนในเขตที่มีอุปกรณ์การสอนและครูบริบูรณ์

ขั้นตอนการผลิตรายการ เทปโทรทัศน์

วิจิตร ภักดีรัตน์ ได้กล่าวถึงการผลิตรายการ เทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาที่คืบหน้า ผู้ผลิตจะต้องคำนึงถึงสิ่งสำคัญต่อไปนี้ (วิจิตร ภักดีรัตน์ 2525 : 431-432)

1. ผู้ผลิตจะต้องศึกษาและเข้าใจขอบเขตเนื้อหาวิชาที่สอนเป็นอย่างดี
2. ผู้ผลิตต้องเข้าใจพื้นฐานของผู้เรียนให้มากที่สุด เช่น พื้นความรู้

ประสบการณ์ เพศ วัย และความสนใจ

3. ต้องมีการวางแผนในการผลิตรายการให้ครอบคลุมสิ่งที่ต้องการให้ความรู้ผู้เรียนอย่างดีที่สุด ให้ผู้เรียนเข้าใจได้ง่าย

4. มีความเข้าใจในเรื่องการผลิตรายการโดยทั่วไป เช่น เข้าใจเทคนิคการถ่ายภาพ การจับภาพในระยะต่าง ๆ การเขียนบทตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง

ในการผลิต

5. ต้องตระหนักว่า ทุกภาพและเสียงที่แพร่ออกไปถึงผู้ชมนั้นต้องมีความหมายกระจ่างชัดในตัวของมันเอง ทั้งนี้การศึกษาทางโทรทัศน์เป็นการศึกษาสื่อทางเดียว ผู้สอนกับผู้เรียนไม่สามารถซักถามโต้ตอบกันได้ ครูหรือวิทยากรผู้ให้ความรู้ไม่มีโอกาสเห็นปฏิกริยาของผู้เรียนได้ ไม่มีโอกาสปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมได้ทันที

สำหรับการเตรียมการผลิตรายการ เทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ผู้ผลิตต้องเตรียมตามขั้นตอนต่อไปนี้ (วิจิตร ภักดีรัตน์ 2525:432-433)

1. เนื้อหาของรายการ (Program Content) เนื้อหารายการควรจะน่าสนใจและดึงดูดผู้ชม ถ้าหากเป็นรายการทางการศึกษาโดยตรงก็ควรเลือกเนื้อหาที่น่าสนใจมาเสนอต่อผู้ชม
2. ค่าใช้จ่ายในการผลิตรายการ (Cost) ผู้ผลิตรายการน่าจะต้องคำนึงถึงงบประมาณในการผลิตแต่ละครั้งจะต้องใช้จ่ายเป็นจำนวนเท่าใด
3. บทโทรทัศน์ (Script) ผู้ผลิตรายการอาจจะเขียนบทหรือจ้างเขียนบทก็ได้ และต้องนำบทที่เสร็จเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้เกี่ยวข้อง
4. ตัวแสดง (Talent) การเลือกผู้แสดงให้เหมาะสมกับบท ถ้าเป็นรายการทางการศึกษาอาจจะใช้ครูทางโทรทัศน์หรือผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขาเป็นผู้แสดง
5. อุปกรณ์ทางเทคนิค (Technical Facilities) ได้แก่ ฉากและวัสดุ ผู้ผลิตรายการจะต้องตกลงกับผู้ออกแบบฉากวัสดุกราฟิก เพื่อให้เหมาะสมในการออกรายการและอุปกรณ์ที่ออกรายการทางการศึกษา

ม.ล.ชูย์ ชุมสาย ได้ให้ข้อคิดเกี่ยวกับการผลิตรายการ เทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาให้มีความรู้ สรุปได้ดังนี้ การจัดรายการ เทปโทรทัศน์นั้นส่วนที่แพงคือการจัดการและสร้างสิ่งเร้าทางตา เพราะฉะนั้นถ้าเลือกเอาแต่สิ่งที่ดีๆ ให้เกิดภาวะสื่อสารได้ก็จะเรียกได้ว่าคุ้มค่า และภาพที่เข้ากับจินตนาการของผู้ฟังซึ่งเกิดจากคำพูดทาง บรรยายากาศของเรื่อง และอื่น ๆ อาจเป็นสิ่งไม่จำเป็นและเกณฑ์ที่วินิจฉัยคุณค่า

รายการวิทยุโทรทัศน์อันหนึ่งอาจเป็นเกณฑ์ที่สำคัญทั้งในเชิงประสิทธิภาพและการประหยัด คือ การจัดทำที่จำเป็นอย่างละเอียดรอบคอบและวงเวลาที่ผู้สร้างสร้างขึ้นเองได้ใน จิตนาการของเขานั้นคือ สร้างภาวะสื่อสารได้มากที่สุดและอย่างประหยัดที่สุด ลักษณะทั่วไปที่ดีของรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาคือ (ม.ล.ศุภ ชุมสาย 2515:148-167)

1. ไม่ควรเป็นรายการที่ใช้เวลาเรียนส่วนใหญ่ของเด็กแต่ละวัน
2. รายการสำหรับเด็กประถมเป็นประมาณ 15-20 นาที และสำหรับเด็กมัธยม 25-30 นาที
3. แต่ละบทเรียนทางวิทยุโทรทัศน์ควรมุ่งไปที่ความมุ่งหมายเพื่อขยายหลักสูตรให้ทันกับความเจริญทางวิทยาการของโลกอยู่เสมอ
4. บทเรียนทางวิทยุโทรทัศน์ควรเป็นบทเรียนหรือวิชาที่ครูประจำชั้นประสงค์จะได้รับความช่วยเหลือจริง ๆ หรือเป็นบทเรียนที่ต้องการสอนให้เห็นภาพประกอบหรือเป็นวิชาที่โรงเรียนจัดสอนขึ้นเองไม่ได้
5. บทเรียนทางวิทยุโทรทัศน์ควรเกี่ยวข้องกับหัวข้อต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตำราที่นักเรียนใช้
6. บทเรียนทางวิทยุโทรทัศน์จะต้องมีจังหวะการสอนที่จะเร่งให้เร็วหรือลดช้าลงได้ตามเทคนิคของการแพร่ภาพทางวิทยุโทรทัศน์
7. บทเรียนทางวิทยุโทรทัศน์จะต้องคำนึงถึงขนาดจอภาพ ยิ่งใหญ่ก็ยิ่งดี สิ่งปรากฏในจอนั้นควรเป็นภาพเฉพาะเกี่ยวกับบทเรียน ภาพอื่น ๆ ที่หันเหความสนใจของนักเรียนไปจากบทเรียนควรตัดทิ้งและการเสนอภาพในจอแก้วของครูและวิทยากรต้องให้มีลักษณะต้องตากับผู้ชม

แนวการหาประสิทธิภาพของรายการ เทปโทรทัศน์

แนวการหาประสิทธิภาพของรายการ เทปโทรทัศน์ ได้ดำเนินการหาประสิทธิภาพตามวิธีการประเมินผลสื่อประสมดังนี้คือ (อชิพร ศรียมก และคนอื่น ๆ 2526:249)

1. 1:1 (แบบเดี่ยว) คือทดลองกับผู้เรียน 1 คนโดยใช้เด็กก่อนปานกลาง และเด็กเก่ง คำนวณหาประสิทธิภาพ เสร็จแล้วปรับปรุงให้ดีขึ้นโดยปรกติคะแนนที่ได้จากการทดลองแบบเดี่ยวนี้อาจได้คะแนนต่ำกว่าเกณฑ์มาก แต่ไม่ต้องวิตกเมื่อปรับปรุงแล้วจะสูงขึ้นมากก่อนนำไปทดลองแบบกลุ่มในชั้น E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 60/60

2. 1:10 (แบบกลุ่ม) คือทดลองกับผู้เรียน 6-10 คน (คละกับผู้เรียนที่เก่งกับอ่อน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วปรับปรุง ในคราวนี้คะแนนของผู้เรียนจะเพิ่มขึ้นอีกเท่าเกณฑ์โดยเฉลี่ยจะห่างจากเกณฑ์ประมาณ 10 เปอร์เซ็นต์ นั่นคือ E_1/E_2 ที่ได้จะมีค่าประมาณ 70/70

3. 1:100 (ภาคสนาม) ทดลองกับผู้เรียนทั้งชั้น 40-100 คน คำนวณหาประสิทธิภาพแล้วทำการปรับปรุง ผลลัพธ์ที่ได้ควรใกล้เคียงกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ หากค่าจากเกณฑ์ไม่เกิน 2.5 เปอร์เซ็นต์ ก็ให้ยอมรับ หากแตกต่างกันมาก ผู้สอนต้องกำหนดเกณฑ์ประสิทธิภาพของชุดการสอนใหม่ โดยยึดสภาพความจริงเป็นเกณฑ์ สมมุติว่าเมื่อทดสอบหาประสิทธิภาพแล้วได้ 83.5/85.4 ก็แสดงว่าชุดการสอนนั้นมีประสิทธิภาพ 83.5/85.4 ใกล้เคียงกับเกณฑ์ 85/85 ที่ตั้งไว้ แต่ถ้าเกณฑ์ตั้งไว้ 75/75 เมื่อผลการทดลองเป็น 83.5/85.4 ก็อาจเลื่อนเกณฑ์ขึ้นมาเป็น 85/85 ได้

ขั้นตอนการนำรายการ เทปโทรทัศน์ไปใช้ในการศึกษา

ไชยยศ เรืองสุวรรณ ได้กล่าวถึงเทคนิคบางประการเกี่ยวกับการใช้รายการโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอนว่า ทำได้ทั้งแบบวงจรมิด (CCTV) และแบบวงจรมืด ซึ่งครูประจำวิชาหรือครูในห้องเรียนจะเป็นผู้พิจารณาเลือกรายการโทรทัศน์เพื่อการสอนไม่ว่าจะเป็นรายการที่จัดเสนอในระบบหรือแบบใดก็ตาม ดังนั้นครูในห้องเรียนควรจะได้ทราบหรือฝึกฝนเทคนิคบางประการ พอจะสรุปได้ดังนี้ (ไชยยศ เรืองสุวรรณ 2520: 220-225)

1. เทคนิคการเตรียมห้องและอุปกรณ์ในการดูโทรทัศน์ หรือภายในห้องดูโทรทัศน์ก็คือการจัดที่นั่ง การวางหรือแขวนเครื่องโทรทัศน์เพื่อให้นักเรียนทุกคนในชั้นได้ดูอย่างทั่วถึงและเห็นได้อย่างชัดเจนสบายตา

2. เทคนิคการพิจารณารายการโทรทัศน์ ความจริงรายการโทรทัศน์เพื่อการสอนสามารถใช้สอนและประกอบการสอนได้ทุกวิชา แต่ไม่มีใครอยากให้ครูโทรทัศน์แทนครูที่มีชีวิตจิตใจหรือยืนอยู่หน้าชั้นเรียน ดังนั้นครูโทรทัศน์จึงควรเลือกมาใช้สอนบทเรียนตามเกณฑ์ต่อไปนี้

2.1 บทเรียนหรือวิชาที่ครูประจำวิชาประสงค์จะได้รับความช่วยเหลือจริง ๆ

2.2 บทเรียนหรือวิชาที่ได้เห็นภาพประกอบเป็นสิ่งสำคัญจริง ๆ และช่วยให้นักเรียนเข้าใจบทเรียนมากยิ่งขึ้น

2.3 บทเรียนหรือวิชาที่โรงเรียนจัดสอนขึ้นเองไม่ได้

2.4 บทเรียนทางโทรทัศน์ควรเป็นเพียงองค์ประกอบของบทเรียนปกติในโรงเรียน แม้บางที่ภาพต่าง ๆ อาจจะเป็นเพียงข้อมูลขั้นพื้นฐานก็ตาม

2.5 บทเรียนทางโทรทัศน์จะมีประสิทธิภาพและมีผลในเรื่องการดึงดูดความสนใจของนักเรียนได้ตลอดเวลานั้นควรมีลักษณะเช่นนี้

2.5.1 ครูโทรทัศน์จะต้องมีความสันทัดขั้นยอดในการสอน

2.5.2 มีจังหวะการสอนที่เร่งให้เร็วหรือลดลงให้ช้าตามเทคนิคของการแพร่ภาพทางโทรทัศน์

2.5.3 ขนาดจอโทรทัศน์ยิ่งใหญ่มากยิ่งดี และภาพที่ปรากฏในจอโทรทัศน์นั้นควรเป็นภาพเกี่ยวกับบทเรียนที่สอน ส่วนภาพอื่น ๆ ที่จะหันเหความสนใจของนักเรียนควรตัดทิ้งไป

2.6. บทเรียนทางโทรทัศน์ควรมุ่งไปที่ความมุ่งหมายที่จะให้ประโยชน์แก่นักเรียนกลุ่มใหญ่

3. การใช้รายการวิทยุโทรทัศน์ประกอบการเรียนการสอนครูจะต้องทำความเข้าใจกับนักเรียนในค่านต่าง ๆ ให้ดี โดยเริ่มตั้งแต่การแนะนำรายการ เราจะได้อะไรจากรายการบ้าง มีความสำคัญกับเนื้อหาวิชาในบทเรียนอย่างไรบ้าง ภายหลังจากบรรยายแล้วครูควรสรุปเพิ่มเติมตลอดจนจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามมาเพื่อให้นักเรียนได้ประโยชน์อย่างเต็มที่

นอกจากนี้ ลัดดา สุขปรีดี ได้กล่าวถึงการนำรายการเทปโทรทัศน์ไปใช้ในการเรียนการสอนว่า ควรจะเตรียมการเป็นขั้น ๆ ดังนี้ (ลัดดา สุขปรีดี 2523:105-106)

1. เตรียมตัวครู ครูควรจะศึกษาข้อมูลและข้อควรปฏิบัติของครูในห้องเรียนก่อนการใช้โทรทัศน์ในการเรียนการสอน
2. เตรียมตัวนักเรียน เพื่อเรียนจากรายการเทปวิทยุโทรทัศน์ ควรให้นักเรียนทราบวารายการ เทปวิทยุโทรทัศน์ที่จัดขึ้นเป็นส่วนหนึ่งของบทเรียน นักเรียนควรทำอะไรบ้าง ถ้ามีปัญหาหรือขอเสนอแนะควรให้นักเรียนจดไว้ และนำมาถามครูหรือศึกษาจากตำราซึ่งเป็นการช่วยเพิ่มพูนทักษะและเกิดการเรียนรู้ได้ดี
3. การรับฟังและการชมรายการ สิ่งสำคัญอย่างหนึ่งในการใช้โทรทัศน์ในการเรียนการสอนคือ การจัดที่นั่งและการติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์ต้องให้นักเรียนทุกคนได้ฟังเสียงและเห็นภาพได้ชัดเจน
4. การติดตามผล เมื่อนักเรียนดูรายการจบแล้วครูควรติดตามผลโดยจัดกิจกรรมต่อเนื่อง เช่น อธิบายสิ่งที่นักเรียนยังไม่เข้าใจ ทบทวนบทเรียนให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นและทำกิจกรรมเสริมความรู้ต่าง ๆ เพื่อให้ได้ผลตามความมุ่งหวังที่วางไว้

งานวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในประเทศไทย

อารี วงศ์เกษ ใ้วิจัยสำรวจความสนใจและความคิดเห็นของนิสิตครุศาสตร์ เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์ทางการศึกษาของรายการโทรทัศน์ในประเทศไทย ปรากฏผลการวิจัยพบว่า (อารี วงศ์เกษ 2507:35)

1. นิสิตส่วนใหญ่ชมโทรทัศน์วันอาทิตย์เพื่อผ่อนคลายอารมณ์เป็นการสำคัญส่วนจุดประสงค์เพื่อการศึกษามีน้อยมาก
2. เมื่อเปรียบเทียบการใช้เวลาว่างของนิสิต นิสิตชอบฟังดนตรีมากกว่าดูโทรทัศน์

3. นิสิตร้อยละ 39.09 เห็นว่าสามารถใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การเรียนการสอนและสามารถทำให้การเรียนสนุกสนาน ส่วนอีกร้อยละ 16.67 ไม่เห็นถึงความสำคัญของการใช้โทรทัศน์เป็นอุปกรณ์การสอน

4. รายการโทรทัศน์ของประเทศไทยซึ่งนิสิตเห็นว่าประโยชน์ต่อวิชาเอกและโหมากได้แก่ รายการสารคดีต่าง ๆ มีประโยชน์ต่อวิชาเอกและโทสังคัมศึกษา ส่วนข่าวก็หาเป็นประโยชน์ต่อวิชาพลศึกษา

ต่อมา นพรัตน์ ศรีประทุม ก็ใ้ทำการวิเคราะห์ความสนใจของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์ ผลของการวิจัยปรากฏว่า (นพรัตน์ ศรีประทุม 2512:42)

1. นิสิตชายสนใจชมรายการโทรทัศน์มากกว่านิสิตหญิง
2. นิสิตทั้งชายและหญิงสนใจชมโทรทัศน์ตั้งแต่เวลา 18.00-20.00 น. โดยเฉพาะวันเสาร์และอาทิตย์

3. นิสิตมีความเห็นว่าโทรทัศน์ที่จัดอยู่ตามสถานีส่วนใหญ่มีเวลาพอคิ นอกจากละครมีเวลามากไปและโฆษณามีมากไปสำหรับทุกสถานี

4. นิสิตมีความเห็นว่าโทรทัศน์ใ้ประโยชน์ในค่านชีวิตประจำวันมากกว่าใ้ประโยชน์ทางการศึกษา

5. สำหรับอิทธิพลของโทรทัศน์นั้นนิสิตเห็นว่ามีพอควร ดูรายการแล้วอยาก

เป็นบุคคลที่มีชื่อเสียงบ้าง แต่ส่วนใหญ่จะได้ออกคิดจากรายการต่าง ๆ นำมาปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้นในด้านดำรงชีวิต

6. อิทธิพลวิทยุโทรทัศน์ต่อการเรียนการสอน สำหรับนิสิตเห็นว่าไม่มีผลทางการเรียนจากการชมรายการโทรทัศน์ตามปกติ

ส่วนในด้านความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับความสนใจในรายการวิทยุโทรทัศน์ ซึ่ง ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ ได้ศึกษาความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ 2512:38)

1. นักเรียนชายและหญิงสนใจรายการโทรทัศน์พอสมควรและชมทุกวัน นักเรียนชายชมโทรทัศน์ประมาณวันละ 1-2 ชั่วโมง นักเรียนหญิงชมโทรทัศน์ประมาณวันละ 30 นาที
2. นักเรียนส่วนใหญ่สนใจรายการโทรทัศน์ประเภทความรู้ คนตรี ภาพยนตร์บันเทิง รายการอภิปราย รายการอนามัย สุขภาพจิต และรายการกีฬา รายการสารคดี นักเรียนสนใจปานกลาง
3. นักเรียนมีความเห็นว่า รายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ที่พอควร รายการโทรทัศน์ส่วนใหญ่เป็นรายการบันเทิงและคนตรีมากซึ่งให้ประโยชน์ในการดำรงชีวิตมากกว่าการศึกษา
4. สำหรับรายการโทรทัศน์ต่อการเรียนปกติ ไม่มีอิทธิพลและไม่เป็นภัยต่อการเรียนเลย

นอกจากนี้ บำรุงสุข สีหอำไพ และคนอื่น ๆ ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับอิทธิพลโทรทัศน์ต่อเด็กไทยเกี่ยวกับความคิดเห็นของเด็กตามลักษณะธรรมชาติของชุมชนโทรทัศน์สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้ (บำรุงสุข สีหอำไพ และคนอื่น ๆ 2519:43-48)

1. เด็ก ๆ ให้ความเห็นว่า โทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็กมาก แต่จะมากหรือน้อยอาจแตกต่างกันตามฐานะทางสังคม อายุ เพศ โทรทัศน์เป็นแหล่งบันเทิงของเด็ก ๆ แต่ดูรายการสารคดีและการศึกษาน้อยมาก เมื่อเทียบกับรายการบันเทิง เช่น หนึ่งการ์ตูน

2. มารดาของเด็ก ๆ ให้ความเห็นว่า ดุวิทย์โทรทัศน์น้อยกว่าเด็ก แต่ดูโทรทัศน์เพื่อความบันเทิงเหมือนกับเด็ก ชอบดูหนังไทยมากที่สุดแต่ไม่ชอบดูหนังญี่ปุ่น มารดาส่วนใหญ่คิดว่าเด็กดูโทรทัศน์จะมีความสุขหากขาดโทรทัศน์และคิดว่าเด็กไม่สนุกเมื่อดูรายการเกี่ยวกับการศึกษาแม้รายการนั้นมีความรู้ใหม่ ๆ ที่จะช่วยให้เกิดความรู้ ปัญญา และมารดาส่วนใหญ่เห็นว่าสมควรจะแนะนำรายการวิทยุโทรทัศน์แก่เด็ก ๆ

3. ความหวังของมารดาเกี่ยวกับอิทธิพลของโทรทัศน์มีความเห็นว่า วิทยุโทรทัศน์มีอิทธิพลต่อเด็กไทยเหมือนกับเด็กประเทศอื่น ๆ เด็กไทยยอมรับโทรทัศน์และดูโทรทัศน์เป็นอย่างมากและมีความสุขเมื่อได้ดูโทรทัศน์ ประโยชน์ในการดูโทรทัศน์มีนี้.หนักมากกว่าที่ไม่มีประโยชน์ แต่โทรทัศน์ให้ความบันเทิงมากกว่าให้ความรู้

สำหรับงานวิจัยเกี่ยวกับการใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราช ที่ใช้ในการเรียนการสอนอย่างกว้างขวางอยู่ในขณะนี้ วิทยา ท่อแก้ว ได้ทำการวิจัยความคิดเห็นของผูชมรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ปรากฏผลวิจัยสรุปได้คือ (วิทยา ท่อแก้ว 2525:45)

1. ผูชมร้อยละ 84.80 แสดงความสนใจและความต้องการมากที่สุดต่อการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับประชาชนโดยเฉพาะ
2. ลักษณะเนื้อหาที่ควรใช้ในการจัดรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับประชาชนโดยเฉพาะ ได้แก่ กฎหมาย วิทยาศาสตร์สุขภาพ การปกครอง วิชาชีพ และวิชาการก้าวหน้าต่าง ๆ
3. รูปแบบของรายการที่ใช้ในการจัดหารายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับประชาชนโดยเฉพาะควรเป็นรูปแบบ สารคดี การละคร ที่มีการสรุปประเด็นสำคัญในตอนท้าย
4. รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาควรมีความยาว 30 นาที
5. คุณภาพรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัย-ธรรมมาธิราชที่ผ่านมามีอยู่ในเกณฑ์ดี

ค่านการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ มาโนช ปานโต ได้ทำการวิจัยศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนกับครูโดยตรงกับการเรียนทางโทรทัศน์ในวิชาฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผลของการวิจัยสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนทางโทรทัศน์ทั้งวิชาคณิตศาสตร์และฟิสิกส์แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่าไม่แตกต่างกัน ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะไว้พอสรุปได้ดังนี้ (มาโนช ปานโต 2527:20)

1. โรงเรียนที่ดำเนินการสอนโดยใช้โทรทัศน์อยู่แล้ว ผู้บริหารควรกระตุ้นส่งเสริมให้ครูที่สอนเก่งได้สอนนักเรียนหลาย ๆ ครั้ง และหลาย ๆ ห้องพร้อมกันในโทรทัศน์วงจรปิดหรือบันทึกเทปไว้สอนในโอกาสอื่น ๆ ให้มากขึ้น อันจะเป็นการใช้บุคลากรหรืออุปกรณ์ให้คุ้มค่าขึ้น

2. ในโรงเรียนที่มีโทรทัศน์แล้ว หัวหน้าหมวดวิชาต่าง ๆ ควรให้การสนับสนุนให้ครูที่สอนเก่ง ๆ ในหมวดวิชาของตนได้ผลิตรายการสอนบันทึกเทปโทรทัศน์ไว้สอนและใช้สอนในคาบซ่อมเสริมหรือตามที่ว่าง

3. ทางราชการจะอนุมัติให้โรงเรียนต่าง ๆ ซื้อหาโทรทัศน์มาใช้ด้วยเงินบำรุงการศึกษาตามฐานะการเงินของโรงเรียนเท่าที่จำเป็น เพราะการใช้โทรทัศน์เพื่อศึกษานั้นเป็นการนำเอาเทคโนโลยีมาใช้ให้เกิดคุณค่าต่อการศึกษาของชาติ

4. เทปโทรทัศน์จะเป็นเครื่องมือที่ช่วยแก้ปัญหาครูป่วย ลา หรือขาด ใต้ที่สุด ในสภาพปัจจุบันครูที่สอนแทนมักจะไปคุมนักเรียนมากกว่าสอนแทน การให้นักเรียนเรียนจากเทปโทรทัศน์ในเรื่องที่กำลังเรียนอยู่น่าจะมีประโยชน์อย่างยิ่ง

การใช้โทรทัศน์เพื่อการศึกษาในระดับวิทยาลัย โอวาท เสนีตันติกุล ได้ทำการวิจัยสร้างรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ 5 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา โดยได้ทดลองกลุ่มประชากรคือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 26 คน ซึ่งไม่เคยเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ 5 มาก่อน ผลของการวิจัยมีดังนี้ (โอวาท เสนีตันติกุล 2520:47)

1. รายงานโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูง ผลการประเมินของผู้มีประสบการณ์อยู่ในเกณฑ์ ใกล้เคียงเฉลี่ยร้อยละ 74.78

2. ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนโดยใช้รายงานโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นนั้นอยู่ในเกณฑ์ นักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มเติมมากขึ้นโดยความแตกต่างของคะแนนก่อนการเรียนและหลังจากที่เรียนด้วยรายการโทรทัศน์แล้วมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 และยังมีผลตรงจำคิดแน่นอนทนทานโดยความแตกต่างของคะแนนหลังจากเรียนด้วยรายการโทรทัศน์และคะแนนหลังจากที่เรียนไปแล้ว 10 วัน ไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .02

3. นักศึกษาตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นในการเรียนโดยใช้รายงานโทรทัศน์มีความคิดเห็นคล้ายคลึงกันพอสรุปได้ว่า ชอบการเรียนด้วยวิธีนี้และเห็นว่าได้รับความรู้เพิ่มมากยิ่งขึ้นอย่างกว้างขวาง มีผลการเรียนเป็นที่น่าพอใจ รายงานโทรทัศน์เพื่อการศึกษาช่วยประหยัดเวลาเรียนและมีประโยชน์มาก

ผู้วิจัยยังได้ขอเสนอแนะไว้ว่า ควรมีการวิจัยรายการโทรทัศน์สำหรับวิชาอื่น ๆ ทั้งในระดับเดียวกันและระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อจะได้มีการผลิตรายการอันมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ในหลายวิชา หลายระดับชั้น และควรมีการวิจัยต่อไปว่า นักศึกษาคูเทปรายการโทรทัศน์รายการ เดิมหลาย ๆ ครั้งมีผลต่อการเรียนอย่างไร ตลอดจนความคิดเห็นของนักศึกษาซึ่งต้องดูรายการซ้ำ ๆ กัน

งานวิจัยเกี่ยวกับโทรทัศน์เพื่อการศึกษาในต่างประเทศ

บลาวชาร์ด ได้วิจัยเรื่องโทรทัศน์เกี่ยวกับการสอนของนักเรียนที่เรียนด้วยตนเองทางโทรทัศน์เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและปัญหาต่าง ๆ ที่ผู้เรียนประสบต่อการเรียน โดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 47 คน เป็นนักเรียนทางโทรทัศน์ สุ่มตัวอย่างจากประชากร 4 รัฐ ให้ประชากรตอบคำถามที่ออกในรายการโทรทัศน์ ผลของการวิจัยสรุปได้ดังนี้ (Blaushard. 1969:40-41)

1. การเรียนจากโทรทัศน์ได้รับผลสำเร็จ นักเรียนที่เรียนทางโทรทัศน์
สอบตกน้อย
2. มาตรฐานระดับความรู้ของนักเรียนที่เรียนจากโทรทัศน์ไม่ต่ำกว่านักเรียน
ที่เรียนด้วยวิธีปกติธรรมดาในโรงเรียน
3. ปัญหาที่นักเรียนทางโทรทัศน์ประสบคือ ขาดแคลนหนังสือตำราที่ใช้ค้นคว้า
นอกจากนี้ แชรรมม์ ได้วิจัยผลของการใช้โทรทัศน์เพื่อการสอนว่าช่วยให้นักศึกษา
หลายพันคนเกิดการเรียนรู้ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้โทรทัศน์เพื่อการสอนได้รับ
ผลดีและมีประสิทธิภาพ อย่างน้อยที่สุดก็เท่า ๆ กับการสอนโดยวิธีปกติในห้องเรียน เพราะ
ปรากฏว่าเมื่อใหญ่เรียนสอบไล่ด้วยข้อสอบมาตรฐานหรือข้อสอบที่ทางโรงเรียนจัดทำขึ้น
เพื่อวัดความก้าวหน้าของนักศึกษา ปรากฏว่า ร้อยละ 65 ของผลการสอนของนักศึกษา
ทั้งหมดไม่มีความแตกต่างกันแต่อย่างใด ร้อยละ 21 แสดงให้เห็นว่าเกิดการเรียนรู้ขึ้น
จากสื่อโทรทัศน์ ส่วนอีกร้อยละ 14 เรียนรู้น้อย และผู้วิจัยได้สรุปผลการวิจัยอื่น ๆ ได้
ดังนี้ (Schramm. 1960:175-176)
  1. การใช้โทรทัศน์เพื่อการสอนจะได้ผลสำเร็จในระดับเกรด 3 ถึงเกรด 9
มากกว่าระดับมัธยมปลาย หรือวิทยาลัย
  2. การใช้โทรทัศน์เพื่อการสอนจะมีประสิทธิภาพและประสมผลสำเร็จอย่าง
มากในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และสังคมวิทยา แต่จะให้ประโยชน์น้อยใน
การเรียนวิชาประวัติศาสตร์ มนุษยศาสตร์และวรรณคดี
  3. ในทัศนะของนักศึกษาระดับวิทยาลัยเห็นว่า การใช้โทรทัศน์ในเรื่อง
เกี่ยวกับการสาธิต การทดลอง เพื่อให้เห็นจริงจึงได้ผลคุ้มค่าและดีกว่าการสอนบรรยาย
หรืออภิปรายอย่างเดี่ยว
  4. เจตคติเกี่ยวกับความพึงพอใจในการเรียนรู้จากโทรทัศน์ว่าได้รับผลดี
ของนักศึกษาระดับวิทยาลัยมีน้อยกว่านักเรียนระดับมัธยมศึกษา
  5. เจตคติที่มีต่อการเรียนการสอนทางโทรทัศน์ของนักศึกษามีแนวโน้ม
เฉพาะวิชาหรือเฉพาะตัวอาจารย์ มีหลักฐานแสดงว่านักศึกษาระดับวิทยาลัยยอมรับว่า

การใช้โทรทัศน์สอนในห้องเรียนเกี่ยวกับการสาธิตมีค่ากว่าการอภิปรายและมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและผู้สอนได้ดี

6. ครูส่วนมากที่ใช้โทรทัศน์เพื่อการสอนจะมีความพึงพอใจ แต่ครูที่ไม่เคยใช้มีแนวโน้มต่อต้าน ครูระดับประถมศึกษาที่ไม่ยอมรับการสอนด้วยโทรทัศน์ก็ยังไม่แน่ใจว่าการสอนด้วยโทรทัศน์ไม่ได้ผล ทั้งนี้เนื่องจากเขาเห็นว่า โทรทัศน์เป็นแหล่งการสอนอย่างหนึ่ง

การใช้โทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอนระดับมหาวิทยาลัย นีลท์ ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้เทปบันทึกภาพทำการสอนทักษะการเรียนของนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย สรุปผลของการวิจัยว่า การสอนด้วยการใช้เทปบันทึกภาพได้รับความสนใจมาก ช่วยพัฒนาการเรียนการสอนเพราะเป็นวิธีที่เหมาะสมที่เสนอการสอนแบบต่าง ๆ ทำให้ผู้เรียนจำนวนมากได้ชมอย่างทั่วถึง เป็นการประหยัดเพราะสามารถที่จะนำเทปโทรทัศน์มาฉายซ้ำได้หลายครั้ง การใช้เทปโทรทัศน์เหมาะสำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 2 ส่วนเวลาที่ใช้เสนอรายการโทรทัศน์ไม่มีผลต่อการเรียน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับรายการที่มีคุณค่าและน่าสนใจเป็นสำคัญ (Neilth. 1969:268-284)

ผลของการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับมหาวิทยาลัยเปอร์ดูว ได้ทำการวิจัยเจตคติของนิสิตที่มีต่อการสอนโดยใช้โทรทัศน์วงจรปิดในวิชาวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และการปกครอง โดยสุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนิสิตในชั้นต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยแบ่งกลุ่มออกเป็นกลุ่มละ 25-51 คน ผลของการวิจัยโดยเฉพาะในวิชาวิทยาศาสตร์ในเนื้อหาเรื่องแบคทีเรีย พบว่า ผู้เรียนรู้สึกว่ายารู้ได้มาก และเห็นว่าโทรทัศน์มีคุณค่าในการสาธิตซึ่งสามารถช่วยให้เห็นได้ใกล้ชิดและช่วยให้ผู้เรียนมีความสนใจมากยิ่งขึ้น ส่วนที่มีผลเสียก็คือ การที่มีแสงสะท้อนจากจอและขนาดของจอเล็กเกินไป ตลอดจนความยุ่งยากในด้านเทคนิคต่าง ๆ (Purdue University. 1967:149-150)

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 วิชาเอกพลศึกษา ที่ลงทะเบียนเรียนวิชาภาษาไทย 102 ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2529 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 240 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยสุ่มนักศึกษา 1 ห้องเรียนจาก 5 ห้องเรียน ได้จำนวน 50 คน โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 3 ประเภท ดังนี้

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 102 เรื่อง การละครไทย
2. แบบประเมินผลเจตคติต่อการเรียนของนักศึกษาด้วยรายการเทป-โทรทัศน์การสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย
3. รายการเทปโทรทัศน์การสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

1. การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ศึกษาเนื้อหาวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

ขั้นที่ 2 ตั้งจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมการเรียนการสอนเรื่องการละครไทย

ขั้นที่ 3 สร้างตารางวิเคราะห์เนื้อหา

ขั้นที่ 4 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ตามตารางวิเคราะห์เนื้อหาแบบชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) ชนิด 4 ตัวเลือก ได้จำนวน 70 ข้อ

ขั้นที่ 5 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ที่สร้างขึ้นไปใช้ทดสอบกับนักศึกษา ชั้นปีที่ 2 วิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ที่เคยเรียนวิชา ภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย มาแล้วจำนวน 60 คน

ขั้นที่ 6 นำกระดาษคำตอบที่ตรวจให้คะแนนแล้วเรียงจากคะแนนสูงสุดไป หาค่าสุด โดยคิดจากคะแนนรวมที่แต่ละคนทำได้ แล้วใช้เทคนิค 50 เปอร์เซ็นต์ (บุญชม ศรีสะอาด นิภา ศรีไพโรจน์ และนุชานา ทองทวี 2528:117) แบ่งกลุ่มสูง แบ่ง กลุ่มต่ำ กลุ่มละ 30 คน

ขั้นที่ 7 วิเคราะห์ข้อสอบเป็นรายข้อ เพื่อหาค่าจำแนกของข้อสอบ และ ความยากง่าย

ขั้นที่ 8 เลือกข้อสอบที่มีความยากง่าย (P) ระหว่าง .20-.80 และ ค่าอำนาจจำแนก (r) ตั้งแต่ .20 ขึ้นไป โค้ดข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา ภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย จำนวน 50 ข้อ (รายละเอียดแสดงไว้ที่ ภาคผนวก ข.)

ขั้นที่ 9 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไปหาความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร คูลเดอร์ริชาร์ดสัน 20 (Kulder-Richardson Formular 20) (บุญชม ศรีสะอาด นิภา ศรีไพโรจน์ และนุชานา ทองทวี 2528:197) ปรากฏว่าค่า ความเชื่อมั่นทั้งหมดมี .71

2. สร้างแบบประเมินผลของเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ผู้วิจัยมีวิธีการดำเนินการสร้าง

ตามขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 นำแบบประเมินผลสื่อการสอนของ นิพนธ์ สุขปรีดี (นิพนธ์ สุขปรีดี 2525:398) มาปรับปรุงเพิ่มเติมให้เหมาะสมกับองค์ประกอบของรายการเทปโทรทัศน์ ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ 6 เรื่องคือ

1. ด้านความคิดรวบยอด
2. ด้านวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. ด้านเนื้อหา
4. ด้านกิจกรรม
5. ด้านสื่อการสอน
6. ด้านการประเมินผล

ขั้นที่ 2 นำแบบประเมินผลเจตคติที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 45 ข้อ ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนและด้านการวัดผล จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมทางด้านการใช้ภาษา จากนั้นผู้วิจัยได้ปรับปรุงข้อความตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ ได้แบบประเมินผลเจตคติ จำนวน 45 ข้อ แบ่งเป็นข้อความเชิงนิมิต จำนวน 22 ข้อ ข้อความเชิงนิเสธ จำนวน 23 ข้อ

ขั้นที่ 3 นำแบบประเมินผลเจตคติทั้ง 45 ข้อ ทดลองใช้กับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มทดลอง จำนวน 40 คน เพื่อวิเคราะห์หาอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 เปอร์เซนต์ ได้แบบประเมินผลเจตคติที่มีอำนาจจำแนกสูงจำนวน 40 ข้อ

ขั้นที่ 4 นำแบบประเมินผลเจตคติไปหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อัลฟา (Coefficient Alpha) ของ ครอนบาค (Cronbach) (ประคอง กรวรรณสูตร 2525:56) ผลปรากฏว่า แบบประเมินผลเจตคติมีค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น .62

ขั้นที่ 5 จากการตรวจสอบหาอำนาจจำแนก ความเชื่อมั่น และความเที่ยงตรง

ของแบบประเมินผลเจตคติต่อการเรียนของนักศึกษาที่มีต่อรายการเทปโทรทัศน์การสอน
วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย มีคุณภาพอยู่ในเกณฑ์ดี จึงนำไปใช้เป็น
เครื่องมือในการวัดต่อไป

การให้คะแนนแบบประเมินผลเจตคติต่อการเรียนของนักศึกษาที่มีต่อรายการ
เทปโทรทัศน์มีดังนี้

ขอความเชิงนิมมาน

เห็นควยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน
เห็นควย	ให้	4	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นควย	ให้	2	คะแนน
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน

ขอความเชิงนิเสธ

เห็นควยอย่างยิ่ง	ให้	1	คะแนน
เห็นควย	ให้	2	คะแนน
ไม่แน่ใจ	ให้	3	คะแนน
ไม่เห็นควย	ให้	4	คะแนน
ไม่เห็นควยอย่างยิ่ง	ให้	5	คะแนน

3. การสร้างรายการเทปโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ดำเนินการผลิตรายการเทปโทรทัศน์
ตามขั้นตอนการผลิตรายการเทปโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของ วิจิตร ภักดีรัตน์ (วิจิตร
ภักดีรัตน์ 2525:431-432) เป็นชั้น ๆ ดังนี้

ชั้นที่ 1 เตรียมเนื้อหาวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย โดย
เริ่มต้นตามลำดับดังนี้

1.1 ศึกษาเนื้อหาในหลักสูตรวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย
โดยแยกแยะเนื้อหาตามขอบข่ายที่หลักสูตรกำหนดไว้

1.2 จัดทำแผนการสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ออกเป็น 2 คาบ กำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการสอน การวัดผลและประเมินผล อุปกรณ์การสอน

1.3 กำหนดเนื้อหาตามแผนการสอนคาบที่ 1 ให้ปรากฏอยู่ในรายการ เทปโทรทัศน์ชุดที่ 1 คือ ความหมายและประวัติความเป็นมาของการละครไทยในอดีต ถึงปัจจุบัน แบ่งละครออกเป็น ละครร่ำ ละครร้อง และละครพูด ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับละครประเภทต่าง ๆ ออกไป และเน้นให้รายละเอียดเกี่ยวกับความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง และเรื่องที่ยอดนิยมแสดงของละครชาตรี ละครนอก ละครใน และละครดึกดำบรรพ์

1.4 กำหนดเนื้อหาตามแผนการสอนคาบที่ 2 ให้ปรากฏอยู่ในรายการ เทปโทรทัศน์ชุดที่ 2 คือ ความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรี ประกอบการแสดง และเรื่องที่ยอดนิยมแสดงของละครพื้นทาง ละครดั่งคิด ละครร้องสลับทู หรือละครปริศนาคัญ ละครพูดชวนหัว และละครพูดสลับลำ

ขั้นที่ 2 การดำเนินการผลิตรายการ เทปโทรทัศน์โดยเริ่มต้นตามลำดับดังนี้

2.1 จัดทำอุปกรณ์ รายการเทปโทรทัศน์การแสดงละครแต่ละประเภท ที่ตรงกับเนื้อหาในแผนการเรียนที่กำหนดเอาไว้

2.2 เขียนบทรายการ เทปโทรทัศน์ ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ตามเนื้อหา ในแผนการเรียนทั้ง 2 คาบ โดยบทรายการเทปโทรทัศน์ชุดที่ 1 เนื้อหาตรงกับ แผนการเรียนคาบที่ 1 รายการเทปโทรทัศน์ชุดที่ 2 เนื้อหาตรงกับแผนการเรียน คาบที่ 2

2.3 การถ่ายทำรายการ เทปโทรทัศน์ ได้ขอความร่วมมือจากเจ้าหน้าที่ โสตทัศนศึกษาของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และวิทยาลัยพลศึกษา จังหวัดมหาสารคาม ภายใต้การควบคุมของ นายเจริญ ดร.สังคม ภูมิพันธุ์ ส่วนพิธีกร บรรยายเนื้อหาได้รับความอนุเคราะห์จาก อาจารย์สมทรง คีร์รัมย์ รับเป็นพิธีกรให้

ไคถายทำที่ห้องฉายภาพยนตร์ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

2.4 การดำเนินการคัดเลือกรายการเทปโทรทัศน์ ได้รับความอนุเคราะห์จากเจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม และวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ช่วยเหลือโดยมี อาจารย์ ดร.สังคม ภูมิพันธุ์ เป็นที่ปรึกษา ได้นำรายการเทปโทรทัศน์เกี่ยวกับการแสดงละครประเภทต่าง ๆ ที่จัดหามาและไคถายทำเอาไว้ ตามมทรายการเทปโทรทัศน์ ทั้ง 2 ชุด คัดเลือกรายการเทปโทรทัศน์ตามเนื้อหาที่กำหนดไว้ในมทรายการเทปโทรทัศน์ได้ 2 ชุด คือชุดที่ 1 และชุดที่ 2 แต่ละชุดใช้เวลาประมาณ 40 นาที

2.5 นำรายการเทปโทรทัศน์ที่คัดเลือกรวบรวมทั้ง 2 ชุด ให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจสอบความเรียบร้อยและความสมบูรณ์ของภาพ เสียง และเนื้อหา ที่ได้กำหนดไว้ในมทรายการโทรทัศน์

ขั้นที่ 3 การหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์ ก่อนนำไปทดลองสอน

3.1 นำรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ที่อาจารย์ที่ปรึกษาเห็นว่าถูกต้องเหมาะสมในด้านต่าง ๆ แล้ว ไปประเมินผลตามขั้นตอนของการประเมินผลการสอนตามหลักของโสตทัศนศึกษาคือ นำไปสอนกับนักศึกษา 1 คน แล้วใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นวัดผล และต่อจากนั้นก็นำรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ไปสอนกับนักศึกษา 10 คน แล้วก็ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ชุดเดิมวัดผลสัมฤทธิ์ และหลังจากนั้นก็นำรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ไปสอนนักศึกษาอีกจำนวน 50 คน แล้วก็ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชุดเดิมวัดผล ก็ปรากฏว่าผลจากการสอนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ที่สร้างขึ้นนักเรียนทำคะแนนเฉลี่ยได้ในระดับสูง

3.2 นำรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ไปให้อาจารย์ผู้มีประสบการณ์ด้านเทคนิคการจัดรายการเทปโทรทัศน์ 4 ท่าน และด้านเนื้อหา ซึ่งเป็นอาจารย์สอนภาษาไทย 4 ท่าน ประเมินผล และผลของการประเมินอยู่ในเกณฑ์สูง (ดูรายชื่อผู้ประเมินในภาคผนวก ข.)

3.3 เมื่อปรับปรุงรายการแบบโทรทัศน์ในส่วนที่บกพร่องให้สมบูรณ์ตามที่
ต้องการและตามขอเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำไปใช้สอนจริงต่อไป

วิธีการดำเนินการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการจัดเก็บข้อมูลจากกลุ่มทดลองดังต่อไปนี้

1. เตรียมสถานที่ห้องโสตทัศนศึกษาวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
ซึ่งจะใช้เป็นห้องทดลองสอนด้วยรายการแบบโทรทัศน์ กำหนดวัน เวลา และแจ้งเจ้าหน้าที่
ฝ่ายโสตทัศนศึกษาให้จัดอุปกรณ์ต่าง ๆ เกี่ยวกับการทดลองรวมทั้งอำนวยความสะดวก
เรียบร้อยต่าง ๆ ไว้พร้อม

2. เตรียมนักศึกษาจากกลุ่มทดลองเอาไว้ 50 คน และแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม
กลุ่มละ 25 คน กำหนดวัน เวลา และสถานที่ให้ทราบล่วงหน้าว่าแต่ละกลุ่มจะทำการ
ทดลองในวันเวลาใด

3. การดำเนินการทดลองก่อนที่นักศึกษาจะชมรายการแบบโทรทัศน์การสอน
วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ที่สร้างขึ้น ให้นักศึกษากลุ่มทดลองทำการ
ทดสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้นก่อนเพื่อดูผลการทดสอบขั้นต้น ต่อจากนั้น
ก็ให้นักศึกษากลุ่มทดลองเรียนด้วยรายการแบบโทรทัศน์ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ระยะห่าง
ระหว่างการเรียนด้วยรายการแบบโทรทัศน์ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ห่างกัน 2 วัน ตามตาราง
การสอนของวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม และหลังจากนักศึกษากลุ่มทดลอง
เรียนด้วยรายการแบบโทรทัศน์ครบทั้ง 2 ชุดไปแล้ว 1 วัน ก็ให้นักศึกษากลุ่มทดลอง
ทดสอบแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สร้างขึ้น และให้ทำแบบประเมินผลเจตคติที่
สร้างขึ้น แล้วนำผลมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

วิธีวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองระหว่างก่อนการเรียนและหลังการเรียนด้วยรายการแบบโพรทัสส์การสอนวิชาภาษาไทย 102

1.1 หาค่าเฉลี่ย (Mean)

1.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

1.3 หาค่าความแตกต่าง (t-test)

2. หาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ตามเกณฑ์ 80-80

3. เถลถายประสิทธิภาพการประเมินของผู้นี้ประสพการณ้ และประเมินเจตคติต่อการเรียนของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่มีต่อรายการแบบโพรทัสส์การสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย โดยยึดเกณฑ์ตัดสินดังนี้ (ชูชาติ นานแสง 2521:35)

ระดับน้ำหนักคะแนนเฉลี่ย	ค่าความสำคัญ
4.50-5.00	สูงมาก
3.50-4.49	สูง
2.50-3.49	ปานกลาง
1.50-2.49	น้อย
1.00-1.49	น้อยมาก

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1.1 สถิติพื้นฐาน

1.1.1 คะแนนเฉลี่ย ของคะแนนทั้งหมด

1.1.2 หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

1.2 สถิติที่ใช้อธิบายคุณลักษณะหรือรายละเอียดของประชากรและลักษณะการแปรผันของข้อมูลใดแก ร้อยละ (Percentage)

1.3 สถิติที่ใช้ทดสอบความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบก่อนและหลังเรียนจากรายการแพทย์โทรทัศน์และหลังเรียนโดยสูตร (ฉวน สายยศ และ อังคณา สายยศ 2524:99)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือรวบรวมข้อมูล

2.1 สูตรสำหรับวิเคราะห์หาระดับความยากง่ายของข้อทดสอบและหาอำนาจจำแนกของข้อสอบ (ประคอง กรมสูตร 2525:34)

$$P = \frac{R_U + R_L}{2f}$$

$$r = \frac{R_U - R_L}{f}$$

เมื่อ	P	แทน	ระดับความยากง่ายของข้อสอบ
	r	แทน	อำนาจการจำแนกของข้อสอบ
	R_U	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในแต่ละข้อของกลุ่มเก่ง
	R_L	แทน	จำนวนคนที่ตอบถูกในแต่ละข้อของกลุ่มอ่อน
	f	แทน	จำนวนคนในกลุ่มเก่งหรือกลุ่มอ่อน

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ ใช้สูตร คุเปอร์-ริชาร์ดสัน 20 (ประกอบ กรรณสูตร 2525:49)

$$r_{tt} = \frac{n}{n-1} \left(1 - \frac{\sum pq}{S_t^2} \right)$$

เมื่อ	r_{tt}	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	S_t^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนรวมทั้งฉบับ
	p	แทน	สัดส่วนของคนตอบถูกในแต่ละข้อ
	q	แทน	สัดส่วนของคนตอบผิดในแต่ละข้อ

2.3 หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเจตคติเป็นรายข้อ คำนวณจากสูตร (Ferguson. 1971:152)

$$t = \frac{\bar{X}_1 - \bar{X}_2}{\sqrt{\frac{s_1^2}{N_1} + \frac{s_2^2}{N_2}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ
	$\bar{X}_1$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อ ในกลุ่มสูง
	$\bar{X}_2$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อ ในกลุ่มต่ำ
	s_1^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อ ในกลุ่มสูง
	s_2^2	แทน	ค่าความแปรปรวนของคะแนนคำตอบเป็นรายข้อ ในกลุ่มต่ำ
	N_1	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มสูง
	N_2	แทน	จำนวนนักศึกษาในกลุ่มต่ำ

2.4 หากค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเจตคติ คำนวณจากสูตรของ
ครอนบาค (ประลอง วรรณสูตร 2525:52)

$$r = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum s_i^2}{s_t^2} \right]$$

σ^2	แทน	ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
s_t^2	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนของแบบสอบถามทั้งฉบับ
$\sum s_i^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแปรปรวนของคะแนนสอบตามแต่ละข้อ
n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะสรุปผลของการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับความมุ่งหมายของการวิจัย โดยนำเสนอในรูปของสัญลักษณ์ดังต่อไปนี้

N	แทน	กลุ่มตัวอย่าง
$\bar{X}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยทดสอบก่อนเรียน
$\bar{Y}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยทดสอบหลังเรียน
SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	สถิติที่ใช้พิจารณา t-distribution
df	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ (degrees of freedom)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสร้างและหาประสิทธิภาพของรายการแบบโทรทัศน์ เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ในหลักสูตรประกาศนียบัตร วิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม การหาประสิทธิภาพของรายการแบบโทรทัศน์ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ที่สร้างขึ้น ได้เสนอผลการวิจัยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังต่อไปนี้คือ

1. การหาประสิทธิภาพรายการแบบโทรทัศน์ก่อนนำไปสอนนักศึกษา กลุ่มทดลอง เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อรายการแบบโทรทัศน์ ดังนี้

1.1 การหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ตามขั้นตอนของการประเมินผลสื่อการสอนทางโสตทัศนศึกษาคือ ทดลองสอนกับนักศึกษา จำนวน 1 คน 10 คน และ 50 คน ตามลำดับ ดังปรากฏในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกับนักศึกษาที่เคยเรียนวิชาภาษาไทย 102 เรื่อง การละครไทย มาแล้ว หลังจากสอนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุดแล้ว ซึ่งมีคะแนนเต็ม 50 คะแนน

ครั้งที่	จำนวนนักศึกษา (N)	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
1	1	43.00	
2	10	41.50	2.21
3	50	40.50	3.92

จากตาราง 1 พบว่า ประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ที่สร้างขึ้นเมื่อนำไปประเมินกับกลุ่มนักศึกษาทั้ง 3 ครั้ง ได้คะแนนเฉลี่ย 43.00, 41.50 และ 40.50 ตามลำดับ ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์สูง

1.2 การหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ชุดที่ 1 และชุดที่ 2 ที่สร้างขึ้น ใ้ให้ผู้มีประสบการณ์ทางเทคนิคการถ่ายทำและด้านการสอนภาษาไทยเป็นผู้ประเมิน ปรากฏตามตาราง 2

ตาราง 2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์จากผู้มีประสบการณ์

ผู้มีประสบการณ์	จำนวน (N)	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (SD)
1. ด้านเทคนิคการจัดทำ	4	3.77	2.21
2. ด้านการสอนภาษาไทย	4	3.80	6.53

จากตาราง 2 พบว่า ประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ได้คะแนนประเมินเฉลี่ยด้านเทคนิคการจัดทำและด้านการสอนภาษาไทยมีค่า 3.77 และ 3.80 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในเกณฑ์สูง

2. การนำรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ที่หาประสิทธิภาพตามข้อ 1.1 และ 1.2 แล้วก็นำไปสอนกับนักศึกษาทุกกลุ่มทดลอง จำนวน 50 คน เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการสอนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ โดยดำเนินการดังนี้

2.1 ก่อนการเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ ผู้วิจัยได้ทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น กับนักศึกษาในกลุ่มทดลอง 50 คน ที่ไม่เคยเรียนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย มาก่อน เพื่อคุณผลทดสอบ ก่อนเรียนและหลังจากนั้นได้ให้นักศึกษากลุ่มทดลองเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นทั้ง 2 ชุด ค่อยจากนั้นก็ใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทดสอบ วัดผลสัมฤทธิ์กับนักศึกษากลุ่มทดลองอีกครั้งหนึ่ง เพื่อคุณผลสัมฤทธิ์หลังจากเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการเรียน ปรากฏผลตามตาราง 3

ตาราง 3 แสดงคะแนนของนักศึกษากลุ่มทดลองจำนวน 50 คน ซึ่งวัดจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเปรียบเทียบก่อนและหลังเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์

จำนวน (N)	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน (X)	คะแนนทดสอบ หลังเรียน (Y)	$\bar{X}$	$\bar{Y}$	t
50	1018	1939	20.36	38.78	17.22**

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($.01 t_{49} = 2.69$)

จากตาราง 3 แสดงว่า เมื่อนำรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ทำการสอน นักศึกษาปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ผู้เรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้น

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภายหลังที่เรียนด้วยรายการ
 เทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุดแล้วอยู่ในเกณฑ์ 84-78 84 ตัวแรกหมายถึงนักศึกษากลุ่มทดลอง
 ที่ทำคะแนนได้ถึงเกณฑ์ที่ตั้งไว้ 42 คนจากนักศึกษากลุ่มทดลองทั้งหมด 50 คนคิดเป็น
 ร้อยละ 84 ส่วน 78 ตัวหลัง หมายถึง คะแนนทั้งหมดที่นักศึกษากลุ่มทดลองทำไ้ร่วมกัน
 คิดจากคะแนนเต็มเป็นร้อยละ 78 แสดงให้เห็นว่าภายหลังที่เรียนจบบทเรียนแล้วมีผล
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนใกล้เคียงเกณฑ์มาตรฐาน 80-80 ที่ตั้งไว้

2.3 การหาเจตคติของนักศึกษากลุ่มทดลอง จำนวน 50 คน ที่มีต่อ
 รายการเทปโทรทัศน์หลังจากเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด ไปแล้ว ปรากฏผล
 ตามตาราง 4

ตาราง 4 แสดงคะแนนการประเมินผลเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนด้วย
 รายการเทปโทรทัศน์ทั้ง 2 ชุด

จำนวน (N)	คะแนนเฉลี่ย ($\bar{x}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
50	4.53	1.16

จากตาราง 4 แสดงให้เห็นว่า เจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอน
 ด้วยรายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นโดยส่วนรวมมีค่าเฉลี่ย 4.53 ซึ่งถือว่าเจตคติของ
 นักศึกษาอยู่ในเกณฑ์สูงมาก

สรุปผล อภิปรายผลและขอเสนอแนะ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการสร้างรายการแบบโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่อง การละครไทย สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิชาเอก พลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2529 ภาคเรียนที่ 1 เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรายการแบบโทรทัศน์ ซึ่งสรุปผลการศึกษาค้นคว้าได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อสร้างรายการแบบโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่อง การละครไทย
2. เพื่อหาประสิทธิภาพของรายการแบบโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นเพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย
3. เพื่อศึกษาลักษณะสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยของนักศึกษาจากการเรียนด้วยรายการแบบโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย
4. เพื่อศึกษาเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรายการแบบโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

ความสำคัญในการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ จะทำให้มีสื่อการสอนเรื่องการละครไทย ที่ตรวจสอบประสิทธิภาพแล้ว ใ้เป็นสื่อการสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคั้งนี้คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการ
ศึกษาชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม จำนวน 50 คน
ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่าย 1 ห้องเรียน จาก 5 ห้องเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นควาคั้งนี้ประกอบด้วย

1. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
2. แบบประเมินผลเจตคตินักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์
เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย
3. รายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้โดยการคำนวณหาค่าสถิติ
ต่าง ๆ ได้แก่เปอร์เซ็นต์ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเปรียบเทียบหาความ
แตกต่างด้วย **t-test** และหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. รายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูง จากผลการประเมินผลตาม
ขั้นตอนการหาประสิทธิภาพสื่อการสอนทางโทรทัศน์ศึกษาคือทดลองสอนกับนักศึกษาจำนวน
1 คน 10 คน และ 50 คน ผลได้คะแนนเฉลี่ย 43.00, 41.50 และ 40.50 ตามลำดับ
จากคะแนนเต็ม 50 คะแนน

2. ประสิทธิภาพของรายการเทปโทรทัศน์โดยการประเมินของผู้ประเมิน คำนวณเทคนิคการจัดทำและคำนวณเนื้อหาการสอนภาษาไทยคำนวณละ 4 ท่าน ผลของการประเมิน อยู่ระดับสูงมากนั่นคือ มีคะแนนเฉลี่ย 3.77 และ 3.80 ตามลำดับ

3. ประสิทธิภาพของการเรียนการสอนโดยใช้รายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้น ทั้ง 2 ชุด อยู่ในเกณฑ์ดีคือ นักเรียนได้รับความรู้เพิ่มขึ้นโดยผลแตกต่างของคะแนน ก่อนเรียนและหลังจากการเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาภายหลังที่เรียนจากรายการเทปโทรทัศน์ ทั้ง 2 ชุด อยู่ในเกณฑ์ 84-78 แสดงให้เห็นว่า ภายหลังที่เรียนจบบทเรียนแล้ว มี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใกล้เคียงเกณฑ์มาตรฐาน 80-80

5. นักศึกษามีเจตคติต่อการเรียนการสอนด้วยรายการเทปโทรทัศน์อยู่ในเกณฑ์ ระดับสูงมากคือ มีค่าน่าหนักของคะแนนเจตคติเฉลี่ยเท่ากับ 4.53

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ปรากฏผลว่า

1. รายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย มีประสิทธิภาพสูงและเมื่อนำไปใช้ เป็นสื่อการสอนกับนักศึกษามีผลให้นักศึกษาได้คะแนน หลังการทดสอบเพิ่มขึ้น และพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงใกล้เคียงเกณฑ์มาตรฐาน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากการเรียนการสอนในวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม โดยเฉพาะวิชาสามัญไม่ค่อยมีสื่อการสอนประเภทรายการเทปโทรทัศน์นัก ส่วนใหญ่จะพบ ในวิชาเอกทางค่านพลศึกษา เมื่อผู้วิจัยได้นำสื่อประเภทนี้มาใช้กับวิชาสามัญ เฉพาะ อย่างยิ่งเลือกหัวข้อเรื่องการละครไทย ซึ่งผู้เรียนจะเข้าใจเนื้อหาที่เรียนได้อย่างดีต้อง ศึกษาจากตัวอย่างการแสดงจริงซึ่งรายการเทปโทรทัศน์สามารถใช้แทนสถานการณ์จริงได้ อย่างดีกว่าสื่อชนิดอื่น จึงมีผลให้นักศึกษาสนใจในเรื่องที่เรียนมากกว่าปกติเพราะชนิดของสื่อ แปลกใหม่และการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับเรื่องที่สอน ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของ ลัดดา ศุขปรีดี ที่ว่าโทรทัศน์เป็นสื่อมวลชนที่สามารถถ่ายทอดเรื่องราวไปยังผู้ชมจำนวนมาก เวลา

เดียวกันก็เป็นเครื่องมือที่ให้ประโยชน์ในการเรียนการสอนมาก เพราะผู้เรียนสามารถ
รับประสบการณ์ต่าง ๆ ได้ด้วยการมองเห็นและได้ยินเสียงไปพร้อม ๆ กัน (ลัดดา
ศุขปรีย์ 2523:102) และสอดคล้องกับการวิจัยของ โอวาท เสนีทัศน์กุล ซึ่งสร้าง
รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ 5 ในหลักสูตรประกาศนียบัตร
วิชาการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า รายการโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพสูง ผลการ
ประเมินหลังการเรียนพบว่า นักศึกษาได้รับความรู้เพิ่มขึ้น คะแนนก่อนและหลังเรียน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 (โอวาท เสนีทัศน์กุล 2520:47)

2. เมื่อนำแบบทดสอบวัดเจตคติต่อการเรียนการสอนด้วยรายการ
เทปโทรทัศน์ไปสอบถามนักศึกษาผลปรากฏว่า นักศึกษามีเจตคติสูงมากคือ 4.53 ที่เป็น
เช่นนี้อาจกล่าวได้ว่าสื่อรายการเทปโทรทัศน์ที่สร้างขึ้นสามารถสร้างความสนใจให้
นักศึกษาสนใจบทเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สามารถติดตามบทเรียนได้อย่าง
ต่อเนื่องและการที่วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคามไม่คอยได้ใช้สื่อประเภทรายการ
เทปโทรทัศน์ประกอบการสอนในวิชาภาษาไทยเมื่อนำมาใช้จึงมีผลให้เจตคติสูงมากซึ่ง
สอดคล้องกับผลงานการวิจัยของโอวาท เสนีทัศน์กุล ซึ่งใช้เทปโทรทัศน์ในการสอน
วิชาวิทยาศาสตร์ 5 หลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยาลัยครูพิษณุโลก
จังหวัดพิษณุโลก นั่นคือนักศึกษาชอบการเรียนด้วยวิธีนี้และเห็นว่าได้รับความรู้เพิ่มขึ้น
อย่างกว้างขวาง ช่วยประหยัดเวลาเรียนและมีประโยชน์มาก (โอวาท เสนีทัศน์กุล
2520:47) และสอดคล้องกับงานวิจัยของ แชรรม ซึ่งใช้โทรทัศน์สอนนักศึกษาและ
นักเรียนเกรด 3 ถึงเกรด 9 พบว่า นักศึกษาแสดงทัศนะว่า การใช้โทรทัศน์เรื่องเกี่ยวกับ
สถิติ การทดลอง เพื่อให้เห็นจริงได้ผลคุ้มค่าและดีกว่าการสอนบรรยายและอภิปราย
อย่างเดียว (Schramm. 1960:175-176) และเนลท์ ก็ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ
การใช้รายการเทปโทรทัศน์ในการสอนทักษะแก่นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย ผลการวิจัย
พบว่า การสอนด้วยวิธีนี้ได้รับความสนใจมาก (Neilth. 1969:268-284)

ดังนั้นการสร้างรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทยในวิทยาลัยพลศึกษา

จึงควรได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารระดับต่าง ๆ ให้มีการจัดทำรายการเผยแพร่ทัศน
เพื่อสอนวิชาอื่น ๆ เป็นการพัฒนาคณาภพการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
ซึ่งจะเป็นผลดีในการพัฒนาการศึกษาโดยใช้สื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยต่อไป

ขอเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะแบ่งเป็นประเด็นดังนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน
2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้สอน

1.1 ครูภาษาไทยควรใช้สื่อการสอนประเภทรายการเผยแพร่ทัศนใน
การสอนเรื่องเกี่ยวกับการแสดง เช่น ระบาย ระบาย ละครแต่ละชนิด หรือ การละเล่น
ชนิดต่าง ๆ เพราะเรื่องเหล่านี้ผู้เรียนจะเข้าใจแจ่มแจ้งได้ ต้องชมจากการแสดงจริง
แต่เป็นเรื่องที่จัดทำได้ไม่บ่อยนัก สื่อประเภทรายการเผยแพร่ทัศนมีความสะดวกในการ
ใช้มากกว่าและได้ผลเกือบเท่าชมการแสดงจริง ครูภาษาไทยไม่ควรละเลยเรื่องนี้

1.2 ครูภาษาไทยควรพยายามรวบรวมสื่อประเภทเผยแพร่ทัศนเพื่อประกอบ
การสอนในเรื่องที่ครูเห็นว่าเหมาะสมจะเป็นแนวทางให้การเรียนการสอนภาษาไทย
พัฒนาและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

การวิจัยในการทดลองเกี่ยวกับการสร้างรายการเผยแพร่ทัศนเพื่อ
การสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน
การสร้าง การหาประสิทธิภาพของรายการเผยแพร่ทัศนและการทดลองทดสอบหา
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและหาเจตคติของนักศึกษากลุ่มทดลองที่มคอการเรียนด้วย
รายการเผยแพร่ทัศนที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

2.1 การสร้างรายการเพปโทเรทท์น มีค่าใช้จ่ายในค่านวัสดุอุปกรณ์ และการลงทุนสูงและต้องอาศัยบุคลากรทางเทคนิคการจัดทำรายการเพปโทเรทท์น มาก ผู้สร้างจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการสร้างได้ดีพอสมควร เช่น คำนวณเนื้อหาที่จะสอน คำนวณการสอนวิชาการนั้น ๆ และวิธีเขียนบทรายการตลอดจนเทคนิคการจัดทำต่าง ๆ จึงจะทำให้สามารถสร้างรายการได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 การสร้างรายการเพปโทเรทท์นเพื่อการสอน ควรใช้เวลาในการเตรียมวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาใช้เป็นองค์ประกอบเกี่ยวกับเนื้อหาที่จะสอนให้มาก และการดำเนินการจัดทำจะต้องใช้เวลาอีกพอที่จะดำเนินการตามขั้นตอนได้ เพราะการดำเนินการจัดทำนั้นีอุปสรรคหลายอย่าง เช่น การถ่ายทำบางตอน บางเรื่อง จะต้องอาศัยบุคคลผู้เชี่ยวชาญอื่น ๆ มาช่วยเหลือ ระยะเวลาจึงมีความสำคัญในการจัดรายการเพปโทเรทท์น

2.3 เครื่องมือในการจัดทำรายการเพปโทเรทท์น ผู้สร้างจะต้องมีเครื่องมือเกี่ยวกับการถ่ายทำและการทดสอบรายการเพปโทเรทท์น เช่น กล้องถ่ายทำ เครื่องเล่นวีซีดีโอเพป เพื่อใช้ตรวจสอบบางครั้งบางคราวซึ่งจะได้ทราบข้อมูลต่าง ๆ อย่างถี่ถ้วนก่อนจะนำไปติดต่อเป็นรายการตามที่กำหนดไว้ หากไม่มีอุปกรณ์เกี่ยวกับการจัดทำดังกล่าว ก็จะลำบากในการตรวจสอบข้อมูลต่าง ๆ มากทีเดียว

2.4 ควรมีการสร้างรายการเพปโทเรทท์นเพื่อการสอนวิชาภาษาไทย ในหัวข้อเรื่องอื่น ๆ หรือวิชาอื่น ๆ ทั้งในระดับการศึกษาเดียวกันนี้หรือระดับชั้นอื่น ๆ เพื่อจะได้มีการใช้รายการเพปโทเรทท์นเป็นสื่อการสอนวิชาการต่าง ๆ อย่างแพร่หลายในหลายระดับการศึกษา

2.5 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้สอนด้วยรายการเพปโทเรทท์นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาอื่น ๆ ต่อไป

2.6 ควรจะมีการศึกษาวิจัยเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยรายการเพปโทเรทท์นว่า เมื่อนักศึกษาได้เรียนด้วยรายการเพปโทเรทท์นบ่อย ๆ

จะมีเจตคติอย่างไรและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจะสูงขึ้นหรือไม่อย่างไร

2.7 ควรศึกษาเปรียบเทียบการสอนด้วยรายการเพลงโทรทัศน์กับการสอนด้วยวิธีอื่น ๆ

2.8 ควรศึกษาด้วยการสร้างรายการเพลงโทรทัศน์เกี่ยวกับการละครไทย โดยเจาะลึกในเนื้อหาเฉพาะเรื่อง เพื่อศึกษาหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในการเรียนระดับการศึกษาที่ต่องศึกษาเรื่องการละครอย่างละเอียดต่อไป

3. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

การบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาการศึกษาในด้านการเรียนการสอนถือว่าเป็นงานหลักของผู้บริหาร และการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษาที่ทันสมัยมาใช้เพื่อเป็นอุปกรณ์การเรียนการสอน เพื่อให้การสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นมากที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

3.1 รัฐควรจะให้งบประมาณแก่สถานศึกษาต่าง ๆ เพื่อพัฒนาสื่อการสอนคือรายการเพลงโทรทัศน์เพื่อการศึกษาอย่างกว้างขวาง เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

3.2 ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญของการใช้สื่อประเภทรายการเพลงโทรทัศน์ว่ามีผลต่อการเรียนรู้ในเรื่องที่ต่องการสำคัญหรือปฏิบัติให้ถูกต้องแท้จริงและควรสนับสนุนด้านงบประมาณในการจัดหาจัดซื้อหรือสร้างสื่อประเภทนี้

บรรณานุกรม

- ชูชาติ นาสแสง การเปรียบเทียบผลการเรียนการสอนวิชาภาษาไทย ระดับ ป.กศ. สูง
เรื่องราชาศัพท์และคำสุภาพ โดยใช้หน่วยการเรียนการสอนตามปกติ ปริญฐานิพนธ์
กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร 2521, 49 หน้า อัดสำเนา
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ เครื่องมือเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาสารคาม ภาควิชา
เทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
2520, 257 หน้า อัดสำเนา
- ต๋วย ชุมสาย, ม.ล. "การจักรรายการให้มีคุณค่า" ใน การสัมมนาแห่งชาติว่าด้วยวิฤ-
กระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เรื่องการส่งเสริมให้รายการมีคุณค่า ครั้งที่ 1
หน้า 148-167 โรงพิมพ์คุรุสภา 2515
- นพรัตน์ ศรีประทุม การวิเคราะห์ความสนใจของนิสิตที่มีต่อรายการโทรทัศน์
วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 68 หน้า อัดสำเนา
- นิพนธ์ สุขปรีดี "การประเมินผลการใช้แหล่งสื่อการสอนในชุมชน" ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา เล่มที่ 2 หน้า 398-399 มหาวิทยาลัย-
สุโขทัยธรรมาธิราช 2525
- บำรุงสุข สีทอ่าไพ และคนอื่น ๆ อิทธิพลโทรทัศน์ต่อเด็กไทยเกี่ยวกับความคิดเห็นของเด็ก
และมารดาเด็ก ตามลักษณะธรรมชาติของชุมชน งานวิจัยแผนกโสตทัศนศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2519, 75 หน้า อัดสำเนา
- บุญชม ศรีสะอาด นิภา ศรีไพโรจน์ และนุชานา ทองทวี การวัดผลและการประเมินผล
ทางการศึกษา มหาสารคาม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม 2528,
252 หน้า
- ประคอง วรรณสุทร สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ โอเคียนส์โตร์ 2525,
344 หน้า

- ประเสริฐศักดิ์ ชัตติยะ "การวิจัยการใช้วิทยุโทรทัศน์วงจรเปิดเพื่อการสอนโดยมหาวิทยาลัยรามคำแหง" ใน รวบรวมบทความวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา 2520 หน้า 310 บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522
- ปาริชาติ พุกน้อย ความคิดเห็นของครูภาษาไทยเกี่ยวกับอิทธิพลสื่อมวลชนที่มีต่อการใช้ภาษาไทย ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในกรุงเทพมหานคร วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2524, 58 หน้า อัดสำเนา
- พลศึกษา, กรม เกณฑ์การเลือกแบบทดสอบและวัดผลทางการศึกษา กรมพลศึกษา ม.ป.ป., 25 หน้า อัดสำเนา
- มานิช ปานโต การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของการเรียนกับครูโดยตรงกับการเรียนทางโทรทัศน์ ในวิชาฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย นครราชสีมา โรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย 2527, 23 หน้า อัดสำเนา
- ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา โรงพิมพ์ทวีกิจการพิมพ์ 2524, 289 หน้า
- ลัดดา สุขปรีดี เทคโนโลยีการเรียนการสอน โรงพิมพ์พิมพ์เนศ 2523, 222 หน้า
- วิจิตร ภัคธีรัตน์ "การใช้สื่อวิทยุโทรทัศน์เพื่อการเรียนการสอน" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาเทคโนโลยีและสื่อการศึกษา เล่ม 2 หน้า 317-338 มหาวิทยาลัย-สุโขทัยธรรมาธิราช 2523
- "การผลิตรายการวิทยุโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับเด็ก" ใน เอกสารการสอนชุดวิชาสื่อการสอนระดับประถมศึกษา เล่ม 2 หน้า 430-437 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2525
- วิทยา ท่อแก้ว ความคิดเห็นของชุมชนรายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2525, 65 หน้า อัดสำเนา

- ศิริรัตน์ เจริญศักดิ์ ความสนใจรายการโทรทัศน์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย
 วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2512, 58 หน้า อัดสำเนา
 อธิพร ศรียมก และคนอื่น ๆ "วิธีการประเมินผลสื่อประสม" ใน เอกสารการสอน
ชุดวิชาสื่อการสอนระดับมัธยมศึกษา หน่วยที่ 11-15 หน้า 249-252
 มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช 2526
- อารี วงศ์เดช สำรวจความสนใจและความคิดเห็นของนิสิตครูศาสตร์เกี่ยวกับการใช้
ประโยชน์ทางการศึกษาของรายการโทรทัศน์ในประเทศไทย วิทยานิพนธ์ ค.ม.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2507, 56 หน้า อัดสำเนา
- โอวาท เสนีทันติกุล รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษาสำหรับวิชาวิทยาศาสตร์ 5
ในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา วิทยานิพนธ์ ค.ม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 2520, 50 หน้า อัดสำเนา
- Blaushard, Paul. "Television," in A.V. Communication Review.
 p. 40-78, New York, McGraw-Hill, 1969.
- Ferguson, George A. Statistical Analysis in Psychology and
Education. 3rd ed., New York, McGraw-Hill, 1971. 605 p.
- Huebener, T. Audiovisual Teaching in Teaching Foreign Language.
 New York, University Press, 1960. 163 p.
- Neilth, Charles O. "Use of Vidiotaped Instructional Television
 for Teaching Study Skill in a University Setting," in A.V.
Communication Review. p. 261-287, New York, McGraw-Hill,
 1969.
- Purdue University. "Closed Circuit Television Instruction
 Media," in Research in Instructional Television and Film.
 p. 141-158, New York, McGraw-Hill, 1967.
- Schramm, Wilber. The Impact of Educational Television. Illinios,
 Urbana University of Illinios Press, 1960. 247 p.

ตาราง 5 ระดับความยากและอำนาจจำแนกของข้อสอบวิชาภาษาไทย 102 เรื่อง
การละครไทย

ข้อที่	R _U	R _L	F	r	ข้อที่	R _U	R _L	F	r
1	26	12	.63	.46	17	15	8	.38	.23
2	28	20	.80	.23	18	24	12	.60	.40
3	29	19	.80	.33	19	28	20	.80	.23
4	30	15	.75	.50	20	25	14	.65	.37
5	12	3	.25	.30	21	29	18	.78	.37
6	22	11	.55	.37	22	28	16	.73	.40
7	14	8	.36	.20	23	28	16	.73	.40
8	30	16	.76	.46	24	14	9	.43	.20
9	26	11	.62	.23	25	30	17	.76	.43
10	22	14	.60	.27	26	30	15	.75	.50
11	27	17	.73	.33	27	26	13	.65	.47
12	21	6	.45	.50	28	26	19	.75	.23
13	29	22	.80	.23	29	25	13	.63	.40
14	25	11	.60	.45	30	29	19	.80	.33
15	27	14	.68	.43	31	25	18	.71	.23
16	26	14	.66	.40	32	27	14	.68	.43

ตาราง 5 (ต่อ)

ข้อที่	R _U	R _L	F	r	ข้อที่	R _U	R _L	F	r
33	26	11	.62	.23	42	19	8	.45	.36
34	16	9	.41	.23	43	25	11	.60	.47
35	22	10	.53	.40	44	16	9	.41	.23
36	13	3	.26	.33	45	19	10	.48	.30
37	23	15	.63	.27	46	22	15	.61	.23
38	30	18	.80	.40	47	26	14	.66	.23
39	29	19	.80	.40	48	13	7	.33	.20
40	28	20	.80	.23	49	25	14	.65	.37
41	18	12	.50	.20	50	27	21	.80	.20

แบบทดสอบ

วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

ให้เลือกตอบข้อที่เห็นว่าถูกต้องที่สุดโดยกากบาทในกระดาษคำตอบ ห้ามเขียนข้อความใด ๆ ในกระดาษคำถาม

1. หลักการเกี่ยวกับการแสดงละครตรงกับข้อใด ?
  - ก. ความดีความงามการแสดงออก
  - ข. การแสดงออกเพื่อสะท้อนอารมณ์ของชีวิต
  - ค. ความพร้อมแห่งอารมณ์ของผู้แสดง
  - ง. การสร้างความสนใจให้เกิดแก่ผู้ชม
2. จุดมุ่งหมายสำคัญของการแสดงละครตรงกับข้อใด ?
  - ก. การพัฒนาคุณภาพของชีวิต
  - ข. สร้างการสะท้อนอารมณ์ให้เกิดแก่ผู้ชม
  - ค. การอนุรักษ์ขนบธรรมเนียมไทย
  - ง. สร้างสรรค์วรรณกรรมไทย
3. การแสดงละครมีลักษณะสำคัญตรงกับข้อใดมากที่สุด
  - ก. การแสดงเรื่องราวที่มีจุดมุ่งหมาย
  - ข. การแสดงเรื่องราวประวัติศาสตร์
  - ค. การแสดงเรื่องราวพงศาวดาร
  - ง. การแสดงเรื่องราวที่แปลกใหม่
4. หลักการแสดงละครตามแนวหลักสากลตรงกับข้อใด ?
  - ก. นาฏศิลป์และวรรณศิลป์
  - ข. ดุชนาฏกรรมและโศกนาฏกรรม
  - ค. นาฏดนตรีและนาฏศิลป์
  - ง. มุขศิลป์และวรรณศิลป์
5. การละครของไทยแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ใดบ้าง ?
  - ก. ละครเวที ละครห้อง ละครพูด
  - ข. ละครชาตรี ละครนอก ละครใน
  - ค. ละครนำ ละครชาตรี ละครพูด
  - ง. ละครนอก ละครพื้นทาง ละครตลกคำขวัญ

6. ละครว่าแบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ
คืออะไรบ้าง
- ละครชาตรี ละครนอก
  - ละครตั้งเดิม กับละครปัจจุบัน
  - ละครแบบดั้งเดิมกับปรับปรุงใหม่
  - ลักษณะความเป็นมาและลักษณะ
การแสดง
7. ละครว่าที่ใช้แสดงเรื่องอิเหนา
รามเกียรติ์และอุณรุท ตรงตามข้อใด?
- ละครชาตรี
  - ละครนอก
  - ละครใน
  - ละครพื้นทาง
8. ละครร้องที่แบ่งตามลักษณะความเป็น
มาสองอย่างอะไรบ้าง ?
- ละครไทยเดิมและละครร้อง
สดับพูด
  - ละครพื้นทางกับละครเสภา
  - ละครร้องฉาน ๆ กับละครตั้งคี่
  - ละครตั้งคี่กับละครชาตรี
9. การละครที่มีผู้นับนิยมน่าพัฒนามาจาก
การเล่นพื้นบ้านกับละครมโนราห์คือ
ละครอะไร ?
- ละครชาตรี
  - ละครนอก
  - ละครใน
  - ละครตั้งคี่
10. ละครที่ชอบแสดงเรื่องมโนห์ราคือ
ละครอะไร ?
- ละครนอก
  - ละครใน
  - ละครชาตรี
  - ละครเสภา
11. ละครที่นิยมแสดงเรื่องสังข์ทอง
กาวิ ไชยเชษฐ์ฯ ใดแก่ละครอะไร?
- ละครพื้นทาง
  - ละครตั้งคี่
  - ละครใน
  - ละครนอก
12. การแสดงละครอะไรที่ผู้เล่นจะต้อง
เป็นคนในวังเท่านั้นในสมัยก่อน
- ละครพื้นทาง
  - ละครชาตรี
  - ละครนอก
  - ละครใน

13. ละครเรื่องที่ยังตามลักษณะการแสดง ตรงกับข้อใด ?
- ละครเรื่องล้วนกับละครสังคีต
  - ละครเรื่องแบบไทยเดิมกับละครเรื่องสมัยใหม่
  - ละครเรื่องกับละครพื้นทาง
  - ละครเรื่องกับละครดึกดำบรรพ์
14. การแสดงละครชาตรีมีผู้แสดงอย่างน้อยกี่คน ?
- 2 คนคือ ตัวพระตัวนาง
  - 3 คนคือ ตัวพระตัวนางและตัวเบ็ดเตล็ด
  - 4 ตัวคือ ตัวพระตัวนาง และตัวจำอาวตออย่างน้อย 2 ตัว
  - 5 ตัวขึ้นไปเป็นรายนอก
15. การแสดงละครอะไรที่ก่อนแสดงเป็นชายไซยาชาวมารดองไห้หญิงไซยาชาวมารดองไห้ ?
- ละครนอก
  - ละครใน
  - ละครพื้นทาง
  - ละครดึกดำบรรพ์
16. การแสดงละครอะไรก่อนการแสดง จะต้องมีการทำพิธี ราชักเพื่อ มีครั้งความดูเสียก่อน ?
- ละครดึกดำบรรพ์
  - ละครพื้นทาง
  - ละครชาตรี
  - ละครนอก
17. ละครอะไรที่ไทยได้ดัดแปลงมาจาก ละครอินเดีย ?
- ละครชาตรี
  - ละครพื้นทาง
  - ละครนอก
  - ละครใน
18. เติมคนตรีที่ใช้แสดงละครนอก ไ้แก่อะไร ?
- มีพาทย์ไม้นวม
  - กลองชาตรี
  - มีพาทย์เครื่องใหญ่
  - กลองโหมกลองแขก
19. คนตรีที่ใช้แสดงละครใน ไ้แก่อะไร ?
- มีพาทย์เครื่องใหญ่
  - มีพาทย์ไม้นวม
  - มีพาทย์เครื่องห้า
  - มีพาทย์ชาตรี

20. การแสดงละครนอกนั้นอะไรเป็นสำคัญ ?

ก. สมมติภาพสมจริงไม่เคร่งครัด
ประเพณี

ข. การร้องรำส่วยงามและฉาก
ส่วยงาม

ค. ความไพเราะของดนตรี

ง. ความงามของตัวละคร รูปและ
เครื่องแต่งกาย ร่างงามเพลง
ไพเราะ

21. เรื่องอุกฤษภูมิยมแสดงละครอะไร ?

ก. ละครชาตรี

ข. ละครใน

ค. ละครนอก

ง. ละครเสภา

22. เล็บคำว่า "ตึกคำมรพ" เป็นชื่อ
อะไร ?

ก. ชื่อเรื่องที่แสดงละคร

ข. ชื่อผู้แต่งละครขึ้นมาใหม่

ค. ชื่อโรงละคร

ง. ชื่อพระเอกในตัวละคร

23. ละครตึกคำมรพจัดเป็นละครอะไร ?

ก. ละครรำ

ข. ละครร้อง

ค. ละครพูด

ง. ละครร้องสลับพูด

24. การแสดงละครตึกคำมรพมีลักษณะ
ตรงกับข้อใด ?

ก. แสดงเหมือนละครร้องทั่ว ๆ ไป

ข. แสดงเป็นนาฏกรรมชั้นสูงประณีต

ค. วิจิตรศิลป์

ง. แสดงแบบพื้นเมืองดั้งเดิมของไทย

ค. แสดงแบบละครดั้งเดิมของไทย
ถิ่นเดียว

25. ผู้ที่รับบ่งละครตึกคำมรพแสดง
เป็นคนแรกคือใคร ?

ก. กรมพระนราธิปประสิทธิ์พงศ์

ข. เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ศรีขำรง

ค. พระบาทสมเด็จพระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ง. กรมพระนริศรานุวัดติวงศ์

26. ละครพันทางจัดอยู่ในละครประเภทใด ?
- ละครพูด
  - ละครร่ำ
  - ละครร้อง
  - ละครร้องสดับพูด
27. ใครเป็นผู้คิดแปลงละครนอกผสมกับละครในแต่งเรื่องจากชาตกและพงศาวดารมาเป็นบทละครพันทางคนแรก ?
- เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง
  - กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์
  - กรมพระวิศรานุวัตติวงศ์
  - เจ้าพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์
28. การแต่งตัวแสดงละครพันทางแต่งตัวอย่างไร ?
- การแต่งตัวอย่างง่าย ๆ ตามสบาย
  - แต่งตัวหลายแบบผสมกันตามเชื้อชาติและเข่าชั้น
  - แต่งตัวแบบคนสมัยโบราณ
  - แต่งตัวแบบอย่างสากลนิยมทั่วไป
29. การแสดงละครพันทางจะต้องมีท่ารำกี่อย่าง ?
- 2 อย่างคือ รำไทยเดิมกับรำเพลง
  - 2 อย่างคือ รำเพลงกับรำไชยบท
  - 3 ท่าคือรำร้อง รำร้ายและรำวง
  - 3 ท่าคือ รัชเพ็ชร รำเพลงและรำร้อง
30. คนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงละครพันทางนั้นเป็นอย่างไร ?
- คนตรีสากล
  - คนตรีพื้นเมือง
  - คนตรีต้องวัดคคลงกับเรื่องแสดง
  - คนตรีที่พาหย์ไม่นาม
31. การดำเนินเรื่องแสดงของละครพันทางตรงกับข้อใด ?
- ดำเนินเรื่องอย่างเชื่องช้า
  - ดำเนินเรื่องตามแบบละครไทย
  - ดำเนินเรื่องด้วยการไหว้ครู
  - ดำเนินเรื่องด้วยความเร็วและแทรกกลดกชมชื่น

32. การแสดงละครสังคีตจัดอยู่ในละครประเภทใด ?
- ละครร่ำ
  - ละครรอง
  - ละครพูด
  - ถูกทั้งข้อ ก. และ ข.
33. ละครสังคีตใครเป็นผู้ดัดแปลงละครนี้ขึ้นมา ?
- รัชกาลที่ 6
  - รัชกาลที่ 5
  - รัชกาลที่ 4
  - รัชกาลที่ 3
34. แนวการแสดงละครสังคีตเป็นอย่างไร ?
- ถือเอาบทรองกับบทเจรจาสำคัญเท่า ๆ กัน
  - ถือเอาบทรองสำคัญกว่าบทเจรจา
  - ถือเอาบทเจรจาสำคัญกว่าบทรอง
  - ถือเอาบทความงามของผู้แสดงเป็นสำคัญ
35. ผู้แสดงละครสังคีตจะถือเอาตัวอะไรเป็นสำคัญ ?
- เน้นเอาการแสดงของตัวเอกเป็นสำคัญ
  - เน้นเสียงเพลงในการแสดงเป็นสำคัญ
  - เน้นความงามสมจริงสมจังการแสดงหมู่
  - เน้นฉากในการแสดง
36. ละครเรื่องสาวเครือฟ้าเป็นละครประเภทใด ?
- ละครพูด
  - ละครรอง
  - ละครสังคีต
  - ละครดึกดำบรรพ์
37. ละครเรื่องสาวเครือฟ้าใครเป็นผู้แต่งเป็นบทละคร ?
- กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์
  - กรมหมื่นนราธิปพงศ์ประพันธ์
  - กรมพระยานริศรานุวัดติวงศ์
  - กรมพระยาเทเวศร์วงศ์วิวัฒน์

38. การแสดงละครถึงต้องดำเนินเรื่อง
อย่างไร ?
- ดำเนินเรื่องด้วยบทเจรจาจากก่อน
  - ดำเนินเรื่องด้วยการร้องเพลง
ก่อน
  - ดำเนินเรื่องด้วยการรำก่อน
  - ดำเนินเรื่องด้วยการไหว้ครูก่อน
39. การแสดงละครของผู้แสดงเป็น
อย่างไร ?
- เป็นผู้หญิงล้วน ๆ
  - เป็นชายล้วน ๆ
  - เป็นนางในวังล้วน ๆ
  - เป็นชายจริงหญิงแท้
40. การแสดงละครของเมืองใดประกอบ
สำคัญตรงกับข้อใด ?
- เป็นละครที่แสดงบนเวทีที่มีฉาก
ตามท้องเรื่อง
  - เป็นละครที่แสดงอย่างง่าย ๆ
ไม่มีฉาก
  - เป็นละครที่ต้องแสดงเรื่อง
พงศาวดาร
  - เป็นละครที่แสดงโดยมีผู้แสดง
จำกัดจำนวน
41. บทละครเรื่อง สีหราชเดโช ใช้
แสดงละครประเภทใด ?
- ละครพื้นทาง
  - ละครร้อง
  - ละครพูด
  - ละครรำ
42. ละครเรื่อง หมอจำเป็น เป็นการ
แสดงอะไร ?
- ละครพูดชวนหัว
  - ละครพูดชวนเศร้า
  - ละครพูดปลุกใจ
  - ละครพูดกินใจ
43. เดิมผู้แสดงละครพูดเป็นอย่างไร ?
- เป็นผู้หญิงล้วน ๆ
  - ผู้ชายล้วน ๆ
  - ผู้หญิงชาววัง
  - ชายจริงหญิงแท้
44. การแสดงละครพูดมีการดำเนินเรื่อง
อย่างไร ?
- เริ่มด้วยการร้อง
  - เริ่มด้วยการรำ
  - เริ่มด้วยการพูด
  - เริ่มด้วยดนตรี

45. ละครพูดเรื่อง หัวใจนักรบ จัดเป็น
ละครพูดประเภทใด ?
- ละครพูดชวนหัว
  - ละครพูดชวนเศร้า
  - ละครพูดปลุกใจ
  - ละครพูดกบใจ
46. การแสดงละครเรื่อง ปล่อยแกล
เป็นการแสดงละครอย่างไร ?
- ละครพูดชวนหัว
  - ละครพูดล้อเลียน
  - ละครพูดความเรียง
  - ละครพูดคำฉันท์
47. ละครพูดล้อเลียน มีบทการแสดง
อย่างไร ?
- มีเฉพาะบทพูดเป็นตอน ๆ
  - มีทั้งบทร้องและบทพูด
  - มีทั้งบทรำและบทพูด
  - มีทั้งบทรำและบทร้องพอ ๆ กัน
48. การแสดงละครพูดล้อเลียน ชื่อเอา
อะไรเป็นหลัก
- ชื่อเอาการร้องเป็นหลัก
  - ชื่อเอาบทว่าเป็นหลัก
  - ชื่อเอาบทการพูดเป็นหลัก
  - ชื่อเอาบทดนตรีเป็นหลัก
49. คนตรีที่ใช้ในการแสดงละครพูดล้อเลียน
จะต้องเป็นคนตรีประเภทใด ?
- คนตรีให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง
  - คนตรีเหมาะสมกับสมัย
  - คนตรีเหมาะสมกับผู้แสดง
  - คนตรีไม่ตองใจ
50. ผู้แสดงละครพูดล้อเลียนจะต้องมีลักษณะ
อย่างไร
- บุคลิกลักษณะดี
  - ไหวพริบดีมีปัญญาดี
  - มีหน้าที่การแสดงเป็นธรรมชาติ
  - ถูกทั้ง 3 ข้อ

ภาควิชาค.ค.
การหาความแตกต่างระหว่าง
ผลการทดสอบครั้งแรกก่อนการเรียนกับหลังเรียนด้วยรายการแพทย์โทรทัศน์

สูตรการหาความแตกต่างระหว่างผลการทดสอบครั้งแรกก่อนการเรียนกับ
หลังเรียนควยรายการ เทปโทรทัศน์คือ

$$t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{N\sum D^2 - (\sum D)^2}{N-1}}}$$

เมื่อ D แทน ความแตกต่างของคะแนนแต่ละคู่
N แทน จำนวนคู่

$$t = \frac{912}{\sqrt{\frac{50(19384) - (912)^2}{49}}}$$

$$= \frac{912}{\sqrt{\frac{13745}{49}}}$$

$$= 17.22$$

$$df = 2.69 \text{ ระดับความเชื่อมั่น } .01$$

∴ t คำนวณได้ > t วิฤทธิ

ตาราง 6 คะแนนทดสอบหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยรายการแบบโพรทัศน์ของนักศึกษา
กลุ่มทดลอง

คนที่	ทดสอบก่อนเรียน (X)	ทดสอบหลังเรียน (Y)	ผลต่าง (D)	D^2
1	29	37	9	81
2	16	40	24	576
3	16	24	8	64
4	21	42	21	441
5	30	38	8	64
6	13	40	27	729
7	29	38	9	81
8	19	33	14	196
9	29	43	21	441
10	23	43	20	400
11	23	45	22	484
12	17	40	23	529
13	17	24	7	49
14	14	40	26	676
15	16	45	29	841
16	24	38	14	196
17	17	42	25	625

ตาราง 6 (ต่อ)

คน	ทดสอบก่อนเรียน (X)	ทดสอบหลังเรียน (Y)	ผลต่าง (D)	D ²
18	13	23	10	100
19	14	44	30	900
20	25	46	21	441
21	12	24	12	144
22	25	40	15	225
23	16	45	29	841
24	21	42	21	441
25	13	24	11	121
26	16	40	24	576
27	14	44	30	900
28	19	40	21	441
29	20	44	24	576
30	20	46	26	676
31	18	24	6	36
32	21	38	17	289
33	30	40	10	100
34	19	38	19	367
35	21	43	22	484

ตาราง 6 (ต่อ)

คนที่	ทดสอบก่อนเรียน (X)	ทดสอบหลังเรียน (Y)	ผลต่าง (D)	D ²
36	20		4	16
37	25	46	21	441
38	32	42	10	100
39	27	41	14	196
40	23	43	20	400
41	13	37	24	576
42	27	37	10	100
43	18	24	6	36
44	14	44	30	900
45	25	40	15	225
46	16	45	29	841
47	17	38	21	441
48	20	40	20	400
49	22	34	12	144
50	25	46	21	441
	$\sum X = 1018$	$\sum Y = 1939$	$\sum D = 912$	$\sum D^2 = 19384$

ภาคผนวก ง.
การทาคำอ่านจำแนกแบบประเมินเจตคติเป็นรายข้อและแบบประเมินผลเจตคติ

ตาราง 7 ค่าที่ (t) หาแต่ละข้อตามแบบประเมินเจตคตินักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วย
รายการเทคโนโลยีทัศน์และทดสอบความแตกต่างที่ระดับความสำคัญ .05 และ .01

ข้อที่	ค่าที่ (t)	ข้อที่	ค่าที่ (t)
1	3.42**	21	6.80**
2	4.42**	22	2.30**
3	5.47**	23	3.71**
4	6.10**	24	6.45**
5	3.40**	25	1.90*
6	6.38**	26	1.76*
7	3.82**	27	4.69**
8	3.32**	28	2.46**
9	7.08**	29	2.74**
10	3.23**	30	2.69**
11	2.36**	31	2.94**
12	1.88*	32	6.69**
13	2.53**	33	3.05**
14	3.23**	34	3.52**
15	5.09**	35	6.10**
16	3.50**	36	3.19**
17	2.82**	37	2.10**
18	2.36**	38	5.41**
19	6.90**	39	2.81**
20	3.33**	40	4.25**

**F .01

*F .05

แบบประเมินผลเจตคติ

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
1. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน					
2. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์สร้างความสนใจในการเรียนรู้					
3. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ไม่เหมาะสมกับเนื้อหาที่เรียน					
4. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ไม่ทำให้เกิดความสนใจในการเรียนรู้เท่าที่ควร					
5. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้					
6. การเรียนรู้ด้วยรายการเทปโทรทัศน์ไม่เกิดความกระตือรือร้นในการเรียนเท่าที่ควร					
7. การเรียนรู้ด้วยรายการเทปโทรทัศน์ไม่ได้รับความรู้กว้างขวาง					
8. รายการเทปโทรทัศน์เป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้ดีมาก					
9. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์สามารถติดตามบทเรียนได้ดี					

ข้อคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
10. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศน์ได้รับความรู้กว้างขวางมาก					
11. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศน์ไม่ทำให้ผู้เรียนเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์					
12. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศน์ไม่ทำให้เกิดการต่อเนื่องกันได้ดีเท่าที่ควร					
13. รายการเพลงโทรทัศน์เป็นสื่อที่ทำให้การเรียนรู้ไวกว้างเร็วทันใจ					
14. รายการเพลงโทรทัศน์เป็นสื่อที่ทำให้การเรียนรู้ได้ชามาก					
15. การเรียนจากรายการเพลงโทรทัศน์จะประหยัดเวลาเรียนได้เป็นอย่างดี					
16. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศน์เกิดการเรียนรู้ได้ดีเท่าที่ควร					
17. การเรียนรู้จากรายการเพลงโทรทัศน์มีความรู้น้อยกว่าการเรียนตามปกติในห้องเรียน					

ชื่อกำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
18. การเรียนรู้จากรายการเทปโทรทัศน์ไม่เป็นการประหยัดเวลาเรียน					
19. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์สามารถติดตามบทเรียนได้อย่างต่อเนื่อง					
20. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์สามารถจดจำความรู้ได้ดีกว่าอาจารย์สอนตามปกติ					
21. การเรียนรู้ด้วยรายการเทปโทรทัศน์สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนได้ดี					
22. การเรียนรู้ด้วยรายการเทปโทรทัศน์ไม่สามารถสร้างบรรยากาศในการเรียนได้ดีเหมือนการเรียนตามปกติ					
23. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์สามารถให้อิสระแก่ผู้เรียนได้ดี					
24. การเรียนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ไม่สามารถให้อิสระแก่ผู้เรียนเท่าที่ควร					
25. รายการเทปโทรทัศน์มีคุณค่าในทางการเรียนการสอนมาก					

ข้อความ	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
26. รายการเพ็โทรทัศน์ไม่มีคุณค่าในทางการเรียนการสอน					
27. รายการเพ็โทรทัศน์เหมาะสมกับใช้สอนวิชาภาษาไทย 102					
28. รายการเพ็โทรทัศน์เรื่องการละครไทยเหมาะสมกับการใช้ในการเรียนการสอนมาก					
29. รายการเพ็โทรทัศน์ไม่เหมาะที่จะใช้สอนวิชาภาษาไทย 102					
30. รายการเพ็โทรทัศน์ไม่เหมาะที่ใช้สอนเรื่องการละครไทย					
31. รายการเพ็โทรทัศน์ไม่เหมาะกับการใช้สอนวิชาอื่น ๆ อีก					
32. รายการเพ็โทรทัศน์เหมาะสมกับการใช้สอนวิชาอื่น ๆ					
33. การเรียนรู้ด้วยรายการเพ็โทรทัศน์เกิดความสนุกสนานควบคู่กันไปกับการเรียนรู้					
34. การเรียนรู้ด้วยรายการเพ็โทรทัศน์ไม่ก่อให้เกิดความสนุกสนานควบคู่กันไปกับการเรียนรู้					

ข้อคำถาม	เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เห็นด้วย	ไม่แน่ใจ	ไม่เห็นด้วย	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง
35. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศนทำให้การเรียนรู้ไม่ล้าสนเหมือนกับการเรียนตามปกติ					
36. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศนเกิดความสับสนมาก					
37. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศนเหมาะสมกับการเรียนการสอนระดับนี้มาก					
38. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศนไม่เหมาะสมกับการเรียนระดับนี้					
39. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศนมีผลดีในการเรียนมากกว่าเรียนในห้องเรียนตามปกติ					
40. การเรียนรู้ด้วยรายการเพลงโทรทัศนไม่มีผลดีในการเรียนเหมือนกับที่เรียนในห้องเรียนตามปกติ					

ภาควิชา จ.

คะแนนการประเมินผลเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการสอนด้วยรายการเทปโทรทัศน์

สูตร การหาค่าเฉลี่ยของเจตคตินักศึกษาที่มีต่อการเรียนด้วยรายการ
 เทปโทรทัศน์

$$\bar{x} = \frac{\sum x}{N}$$

$\bar{x}$ แทน ค่าเฉลี่ย

N แทน ค่าที่ได้จากการประเมินผลเจตคติ

$\sum x$ แทน ผลรวมของคะแนนทั้งหมด

∴ ค่าเฉลี่ยน้ำหนักเจตคติ $\bar{x} = 4.53$

ตาราง 8 คะแนนการประเมินผลเจตคติของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนการสอนด้วย
รายการแบบโทรศัพท์สนทนาที่ 1 และ 2

คนที่	คะแนน x	คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	คนที่	คะแนน x	คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$
1	178	4.45	21	182	4.55
2	184	4.60	22	179	4.48
3	192	4.80	23	182	4.55
4	176	4.44	24	180	4.50
5	190	4.75	25	178	4.45
6	188	4.70	26	184	4.60
7	179	4.47	27	180	4.50
8	183	4.57	28	178	4.45
9	180	4.50	29	188	4.70
10	177	4.43	30	176	4.44
11	184	4.60	31	180	4.50
12	190	4.75	32	182	4.55
13	169	4.23	33	181	4.52
14	183	4.57	34	186	4.65
15	186	4.63	35	176	4.40
16	178	4.45	36	174	4.35
17	185	4.63	37	168	4.20
18	184	4.60	38	188	4.70
19	176	4.44	39	178	4.45
20	188	4.70	40	169	4.23

ตาราง 8 (ต่อ)

คนที่	คะแนน x	คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$	คนที่	คะแนน x	คะแนนเฉลี่ย $\bar{x}$
41	180	4.50	46	188	4.70
42	187	4.68	47	176	4.40
43	183	4.57	48	179	4.47
44	184	4.60	49	180	4.50
45	187	4.68	50	185	4.63

$$N = 50$$

$$\sum x = 9067$$

$$\bar{x} = 4.53$$

$$SD = 1.16$$

ภาควิชาภาษาไทย
ภาควิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

แผนการสอนวิชาภาษาไทย 102

เรื่อง การละครไทย

สำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงวิชาเอกพลศึกษา

วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

คาบที่ 1

ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการละครไทยและรายละเอียดของละครชาตรี ละครนอก ละครใน และละครตีก๋อคำมรดก ในรายการเพ็ญโรจน์ ชุดที่ 1 เวลา 40 นาที

1. จุดประสงค์ของการเรียน

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นมาของละครไทย
- 1.2 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจประเภทของละครว่า ละครนอกและละครใน
- 1.3 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีที่ประกอบการแสดงและเรื่องที่ยกมาแสดงของละครชาตรี ละครนอก ละครในและละครตีก๋อคำมรดก

2. เนื้อหาที่จะสอน

- 2.1 ความหมายและประวัติความเป็นมาของการละครไทยในอดีตจนถึงปัจจุบัน
- 2.2 แบ่งประเภทของการละครไทยออกเป็น ละครนอก ละครในและละครตีก๋อคำมรดก โดยแยกได้ดังนี้
  - ละครนอก แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ละครนอกแบบดั้งเดิม ได้แก่ ละครชาตรี ละครนอกและละครใน ละครนอกแบบปรับปรุงใหม่ ได้แก่ ละครตีก๋อคำมรดก ละครพื้นทาง และละครเสภา

ละครร้อง แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ละครร้องตามลักษณะความเป็นมา โศกเศร้า ละครร้องแบบไทยเดิม และละครร้องสลั้บพูด ละครร้องตามลักษณะการแสดง โศกเศร้า ละครร้องสวน ๆ และละครตั้งคืด

ละครพูด แบ่งเป็น 2 ประเภทคือ ละครพูดตามลักษณะการแสดง โศกเศร้า ละครพูดสวน ๆ และละครพูดสลั้บล่า ละครพูดตามลักษณะคำประพันธ์ โศกเศร้า ละครพูด ความเรียง ละครพูดคำกลอนและละครพูดคำฉันท์

2.3 ความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีที่ประกอบ การแสดง และเรื่องที่น่าสนใจแสดงของละครชาตรี ละครนอก ละครในและละครดึกดำบรรพ์

3. กิจกรรมการสอน

3.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูชี้แจงขอบข่ายเนื้อหาวิชาภาษาไทย 102 เรื่อง การละครไทย นักศึกษา ต้องเรียนรู้เนื้อหาจากรายการ เทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย จุดที่ 1 ด้วยความตั้งใจ

3.2 ชั้นการสอน

เปิดรายการ เทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชา ภาษาไทย จุดที่ 1 ที่สร้างขึ้นให้ นักศึกษามองจนจบรายการ เวลาประมาณ 40 นาที

3.3 ขั้นสรุป

ครูใช้สรุปเนื้อหาย่อ ๆ ที่นักศึกษามองจากรายการ เทปโทรทัศน์ จุดที่ 1 คือ ความเป็นมาของการละครไทย ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แบ่งออกเป็นประเภทใหญ่ ๆ ได้ 3 ประเภทคือ

ละครรำ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ ละครรำแบบดั้งเดิม มีละครชาตรี ละครนอกและละครใน ละครรำแบบปรับปรุงใหม่ มีละครดึกดำบรรพ์ ละครพื้นทาง และ ละครเสภา

ละครร้อง แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ แบ่งตามลักษณะความเป็นมา มีละครร้องแบบไทยเดิม ละครร้องสดับหูต แบ่งตามลักษณะการแสดง มีละครร้องล้วน ๆ และละครสังคีต

ละครพูด แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ แบ่งตามลักษณะการแสดง มีละครพูดล้วน ๆ และละครพูดสดับคำ แบ่งตามคำประพันธ์ มีละครพูดความเรียง ละครพูดคำกลอน และละครพูดคำฉันท์

ครูได้สรุปให้ทราบถึงความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีที่ประกอบการแสดง และเรื่องที่น่าสนใจแสดงของละครชาตรี ละครนอก ละครใน และละครกึ่งคำบริบท จะแตกต่างกันตามประเภทของการละครนั้น ๆ

4. การวัดผลและการประเมินผล

4.1 วัดผลด้วยแบบทดสอบวัดผลที่สร้างขึ้นหลังจากได้สอนผ่านไปแล้ว 1 วัน

4.2 ประเมินผลด้วยแบบประเมินผลเจตคติที่สร้างขึ้นหลังจากได้สอนผ่านไปแล้ว

1 วัน

5. อุปกรณ์การสอน

5.1 รายการเพ็โทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ชุดที่ 1 ที่สร้างขึ้น

5.2 เครื่องฉายวีซีดีโอเพ

5.3 เครื่องรับโทรทัศน์

5. อุปกรณ์การสอน

- 5.1 รายการเพ็โทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย
ชุดที่ 2 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น
- 5.2 เครื่องฉายวีซีดีโอเทป
- 5.3 เครื่องรับโทรทัศน์สี

แผนการสอนวิชาภาษาไทย 102

เรื่อง การละครไทย

สำหรับนักศึกษาประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาระดับสูง วิชาเอกพลศึกษา

วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม

ตอนที่ 2

ความรู้เกี่ยวกับการละครต่าง ๆ คือ ละครพื้นทาง ละครสังคีต ละครร้อง ละครพูดชวนหัว และละครพูดสลับลำ ในรายการเพปโพรทัศน์ ชุดที่ 2 เวลา 40 นาที

1. จุดประสงค์ของการเรียน

- 1.1 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจและเห็นความแตกต่างของการแสดงละครแต่ละประเภทคือ ละครพื้นทาง ละครสังคีต ละครพูดชวนหัว และละครพูดสลับลำ
- 1.2 เพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจถึงลักษณะความเป็นมา การแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีประกอบการแสดง และเรื่องที่ยินยมแสดงในการแสดงละครทั้ง 5 ประเภท

2. เนื้อหาที่จะสอน

- 2.1 ความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีประกอบการแสดง และเรื่องที่ยินยมแสดงของละครพื้นทาง
- 2.2 ความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีประกอบการแสดงและเรื่องที่ยินยมแสดงของละครสังคีต
- 2.3 ความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีประกอบการแสดงและเรื่องที่ยินยมแสดงของละครร้อง
- 2.4 ความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีประกอบการ

การแสดง และเรื่องที่ยินยอมแสดงของละครพูดชวนหัว

2.5 ความเป็นมา ลักษณะการแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดง คนตรีประกอบการแสดง ละครพูดสลับลำ

3. กิจกรรมการสอน

3.1 ชั้นนำเข้าสู่บทเรียน

ครูชี้แจงขอบข่ายเนื้อหาวิชาภาษาไทย 102 เรื่องเกี่ยวกับละครพื้นทาง ละครสังคีต ละครร้อง ละครพูดชวนหัว และละครพูดสลับลำ นักศึกษาจะต้องตั้งใจเรียนรู้จากการชมรายการเทปโทรทัศน์ ชุดที่ 2 ด้วยความตั้งใจ

3.2 ขั้นการสอน

เว็กรายการเทปโทรทัศน์ เพื่อการสอนวิชาภาษาไทย ชุดที่ 2 ให้นักศึกษาชมจนจบรายการ ณ ห้องโสต วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม เวลาประมาณ 40 นาที

3.3 ขั้นสรุป

ครูได้สรุปเนื้อหาเกี่ยวกับละครพื้นทาง ละครสังคีต ละครร้อง ละครพูดชวนหัว และละครพูดสลับลำ โดยสรุปลักษณะความเป็นมา การแสดง เครื่องแต่งกาย ผู้แสดงคนตรีที่ประกอบการแสดง และเรื่องที่ยินยอมแสดงของละครทั้ง 5 ประเภท

4. การวัดผลและประเมินผล

4.1 วัดผลด้วยแบบทดสอบวัดผลที่สร้างขึ้นมา หลังจากเรียนรายการเทปโทรทัศน์ ชุดที่ 2 ไปแล้ว 1 วัน

4.2 ประเมินผลด้วยแบบประเมินผลเจตคติที่สร้างขึ้นมา หลังจากเรียนจากรายการเทปโทรทัศน์ ชุดที่ 2 ไปแล้ว 1 วัน

ภาคผนวก ผ.

บทรายการเทคโนโลยีสารสนเทศ

วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย

วิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ชุดที่ 1

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
1	<p>F.I. CUT รายการเพื่อโทรทัศน์ การสอน วิชาภาษาไทย 102 เรื่อง การละครไทย ชุดที่ 1</p>	<p>ดนตรีนำรายการ...</p>	2 นาที
2	<p>M.S. CUT</p>	<p>พิธีกร ศวิตต์ศึกษาทั้งหลาย ขว้โม่งนี่เป็นการ เรียนรู้เรื่องการละครไทย ชุดที่ 1 ขอให้นักศึกษาชม ด้วยความตั้งใจเพื่อจะได้เข้าใจอย่างถ่องแท้ ก่อนอื่นขอทำความเข้าใจถึงความหมายและประวัติ ความเป็นมา ของการละครไทยเสียก่อน การละคร หมายถึง ศิลปะการแสดงเป็นเรื่อง ประกอบด้วยผู้แสดง หรือที่เรียกว่า ตัวละคร เป็น</p>	3 นาที

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
3		<p>เป็นคำขวัญ โดยตัวละครในเรื่องนั้นจะประสบปัญหาทำใ้ ปัญหาหนึ่ง และพยายามที่จะหาทางแก้ไขปัญหานั้น ๆ การที่ตัวละครประสบปัญหานี้บางทีเรียกว่า ตัวละคร เกิดความขัดแย้ง (Conflict) ขึ้น และพยายามที่จะ ให้ความขัดแย้งนั้นหมดไป นอกจากนั้นก็เพลง คนตรี จากประกอบในการแสดงด้วย</p> <p>ตามประวัติการแสดงละครไทย ได้มีการแสดงมา ตั้งแต่สมัยโบราณ แต่การแสดงสมัยโบราณไม่มีการจัด หมวดหมู่ให้เรียบร้อย สมัยกรุงศรีอยุธยาจึงมีการจัด หมวดหมู่ นั่นคือ มีการตั้งชื่อละครที่แสดง มีการรวมสิ่ง ที่เหมือนกันเข้าด้วยกัน และสิ่งที่แตกต่างกันก็แยกออก ไปเป็นประเภทต่าง ๆ สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ จึงได้แยก การละครเป็นประเภทต่าง ๆ</p> <p>และสมัยรัชกาลที่ 5 ก็ได้เกิดการละครแบบใหม่ขึ้น อีกหลายประเภท แต่พอจะสรุปการละครไทยเป็น ประเภทใหญ่ ๆ 3 ประเภทได้แก่ 1. ละครว่า 2. ละครร้อง 3. ละครพูด แต่ละประเภทก็แบ่งย่อย</p>	3 นาที

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
	<p>แผนภูมิ</p> <pre> graph TD A[การละครไทย] --> B[คณะกรรมการ] A --> C[คณะกรรมการรอง] A --> D[คณะกรรมการ] D --> E[คณะกรรมการแบบดั้งเดิม] D --> F[คณะกรรมการที่ปรับปรุงใหม่] D --> G[คณะกรรมการสาขา] D --> H[คณะกรรมการนอก] D --> I[คณะกรรมการใน] F --> J[คณะกรรมการศึกษาเครื่อง] F --> K[คณะกรรมการพัฒนา] F --> L[คณะกรรมการเสภา] G --> M[คณะกรรมการสาขาเครื่อง] G --> N[คณะกรรมการสาขาเครื่อง] </pre>	<p>ออกไปอีก โปรดดูรายละเอียดตามแผนภูมิ คณะกรรมาฯ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คณะกรรมาฯแบบดั้งเดิม มี คณะกรรมาฯ คณะกรรมาฯ และคณะกรรมาฯ ศึกษาเครื่อง 2. คณะกรรมาฯที่ปรับปรุงใหม่ มี คณะกรรมาฯ ศึกษาเครื่อง คณะกรรมาฯทาง คณะกรรมาฯเสภา และคณะกรรมาฯ ศึกษาเครื่อง <p>คณะกรรมาฯ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คือเอาลักษณะความเป็นหลักมี คณะกรรมาฯและไทยเดิม และ คณะกรรมาฯจัดตั้ง 2. คือเอาลักษณะการแต่งเป็นหลักมี คณะกรรมาฯ 2 ประเภท คือ <p>คณะกรรมาฯ แบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. คือตามลักษณะการแต่ง มีคณะกรรมาฯจัดตั้ง คณะกรรมาฯ 2. คือตามลักษณะคำประพันธ์ มีคณะกรรมาฯ ความเรียง คณะกรรมาฯคำกลอน คณะกรรมาฯคำฉันท์ 	

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
		<p>บางครั้งมีท่านผู้รู้ได้แบ่งการละครไทยออกไป โดยถือเกณฑ์ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. แบ่งตามวิธีการแสดงเป็นเกณฑ์คือ ละครเวที ละครโรง และละครพูด 2. แบ่งโดยถือเอาเนื้อเรื่องเป็นเกณฑ์ มีละครสุนทรพจน์ ละครโศกนาฏกรรม ละครชวนแสร้ง ละครรอยแกล ละครรอยกรอง 3. แบ่งโดยถือเอาคำประพันธ์เป็นเกณฑ์ มีต่อไปนี้เป็นที่ศึกษาจะพบละครชนิดต่าง ๆ ตามลำดับดังนี้คือ <ol style="list-style-type: none"> 1. ละครชุดารี เรื่อง นางแก้วหนามา 2. ละครนอก เรื่อง ไกรทอง 3. ละครใบ เรื่อง อิเหนา 4. ละครกัศับรพ เรื่อง จันทกนิรี <p>ขอให้นักศึกษาได้ติดตามชมความสวยงามตั้งใจ และสังเกตให้ทั่ว ละครแต่ละชนิดมีวิธีการแสดงอย่างไร</p>	

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
4	<p>การแสดงละครชาตรี</p> <p>เรื่อง นางแก้วพามา</p> <p>ตอน นางแก้วเข้าพบพระบิดาและพระมารดา</p>	<p>การแสดงละครชาตรีเรื่อง นางแก้วพามา...</p>	6 นาที
5	<p>พิธีกร</p>	<p>พิธีกร การแสดงละครที่ขมขื่นไปเมื่อสักครู่นี้เป็น การแสดงละครชาตรีตอนนางแก้วพามาจะเข้าเฝ้า พระบิดาและพระมารดา ละครชาตรีที่ใครชมจาก ตัวอย่างการแสดงนี้ เป็นละครชาตรีแบบเขาเครื่อง ที่ดัดแปลงมาจากการแสดงละครชาตรีแบบดั้งเดิม เป็น ละครที่ไทยดัดแปลงมาจากการแสดงละครของอินเดีย มีผู้แสดงอย่างน้อย 3 ตัว คือ นายโรง ตัวนาง และ ตัวจ้าววด ไม่นิยมใหญ่หญิงแสดง แต่ภายหลังมีการ ดัดแปลงให้แปลกออกไป ตัวละครจึงมีมากกว่าสามตัว การแต่งกายของตัวละครชาตรี ในสมัยโบราณตัวละคร ไม่สวมเสื้อ ตัวนายโรงแต่งตัวดีกว่าตัวอื่นคือ นุ่ง สั้นพิเศษ นุ่งยาคาดเจียรระबाट มีหย่อนนา ห้อยขา</p>	

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
6	<p>การแสดงละครนอก</p> <p>เรื่อง</p>	<p>สวมสังวาลย์ ทัพหลวง กรองคอ เครื่องประดับทั้งหมด สวมบทตัวเป่า ตีระสมอเมริกา ส่วนตัวนางและตัวจำอาตแต่งตัวธรรมดาไม่สวมเสื้อ ตัวนางมีตาขาวมาหมสไปเฉียง พอทำให้รู้ว่าแสดงบทบาทแสดงเป็นหญิง ส่วนตัวจำอาตนิยมสวมหน้ากากขอโทษว่า เป็นยักษ์เป็นมารหรือพราน ลักษณะการแสดง เริ่มด้วยการบูชาศาครูปพระกัมมิตูป เพียน ทมากพุดและเงิน เมื่อบูชาครเสร็จ ก็โหมโรงและรำช้าเพื่อป้องกันรังควาญ คนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงคือเป็นอก โทน 1 คู่ กลองแขก 1 คู่ ของ กรับ ฉิ่ง เรื่องที่แสดงมีเรื่อง มโนราห์ โคบุตร ดาราวางศ์ ลักษณะวงศ์ จินุราช มลพิชัย ไกรทอง สังคิณภัยและพระอภิรมณี</p> <p>เสียงการแสดงละครนอกเรื่องไกรทอง...</p>	6 นาที

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
7	พิธีกร	<p>พิธีกร การแสดงละครย้อนไปเมื่อสักครู่นี้ เป็นการแสดงละครนอกเรื่องไกรทอง ตอนนางวิมาลาตามหาไกรทอง ไปที่ขานตะเกาแก้ว ตะเกาทอง ถูกนางตั้งสองซึ่งจึงไต่กลายร่างเป็นจระเข้ กลับไปถ้ำของตน ประวัติความเมื่อนางของละครนอก มีท่านผู้ใดรูปความเป็นมา 2 ทางคือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. เป็นละครพื้นเมืองสมัยกรุงศรีอยุธยา แล้วพัฒนามาเป็นละครนอก 2. เป็นการละเล่นพื้นบ้านผสมกับละครมโนราห์ แล้วพัฒนามาเป็นละครนอก เดิมแสดงเป็นชายล้วน พอมาถึงสมัยรัชกาลที่ 2 แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ โปรดให้ผู้หญิงแสดงนอก 6 เรื่อง ซึ่งเป็นพระราชนิพนธ์ของพระองค์เอง พอมาถึงรัชสมัยรัชกาลที่ 4 โปรดให้เอกชนมีละครผู้หญิง ผู้แสดงแต่งตัวเป็นชาวบ้าน ถ้าเป็นหญิงก็ใช้ภาษาวาทยาลัยเฉียง ถ้าเป็นฤๅษี ยักยวมารักโทษหาก ถ้าเป็นตัวพระก็แต่งสวมเครื่องประดับศีรษะและสวมเครื่องประดับบนมา การแสดงทำเป็นเรื่อง 	

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
8	<p>การแสดงละครใน เรื่อง อิเหนา ตอน เขาเป่าพาทาคาหาเพื่อพุดา กับเมื่องูเรนัน</p>	<p>อย่างรวดเร็วจนใจคนดูเจือตลกขบขัน โลกใบต่าง ๆ ภาษาที่ใช้ในการแสดงค่อนข้างยาวไกล ตอนเปิดศักราชตลกก็ตลกได้เต็มที่ เรื่องชนชาวมุขนิยมประเพณีไม่เคร่งครัด ตัวพระสามารถเดินตลกดูคลั่งก็ตัวแสดงอื่น ๆ คนที่ดูที่ใช้ในการแสดงเดิมมีใช้มีหลายเครื่องใหญ่มีขนาด 4 ราง มีนอก ของวง ของเล็กใหม่ เรื่องที่แสดงคือ เรื่องสังข์ทอง คาวี การะเกด ไชยเชษฐ ไกรทองและคาคาหัดสังข์</p> <p>เสียงการแสดงละครใน เรื่องอิเหนา...</p>	2 นาที
9	พิธีกร	พิธีกร การแสดงละครที่ผ่านไปเมื่อสักครู่นี้ เป็นการแสดงละครในตอนที่เห็นเขาเป่าพาทาคาหาเพื่อพุดากับ อิเหนาไป	2 นาที

อันที่	ภาพ	เสียง	เวลา
<p>บุษบาทดงความงามของบุษบาจึงไม่กลับเมืองกุเรบีน</p> <p>ละครในเป็นละครว่าอีกประเภทหนึ่งซึ่งเกิดขึ้นหลังละครนอก มีผู้ต้นนิรฐานเกี่ยวกับที่มาของละครในไว้คือ</p> <p>1. เป็นละครเดิมในวัง ก้าวละครที่แสดงดวงนาคเป็นนางใน</p> <p>2. เป็นการแสดงละครในวังกับละครนอก ซึ่งแสดงนอกวัง ดังปรากฏในอุโฆษคำฉันท์ แต่งโดยพระมหากษัตริย์</p> <p>พราหมณ์ ฝ่ายพจนดรรชนี</p> <p>บริษัทจักรี</p> <p>กศดับเบตชาย</p> <p>อรอนลออฉาย</p> <p>จิตรจกเมมอฝัน</p> <p>ใครยอมยอยาวาย</p> <p>ผู้แสดงละครในเป็นหญิงฉวน ๆ สมัยรัชกาลที่ 4 จึงใหญ่แสดงเป็นชายจริงหญิงแท้ ผู้ชายมักเป็นตัวเบ็ดเตล็ด การแสดงของตัวละครประณีตสวยงามสมฐานะและบทบาทการแสดงละครในมุ่งความงามของตัวละครทั้งรูปร่างและเครื่องแต่งตัว ว่างามเพื่องไพเราะ กถอนเสนาะ คนตรีที่ใช้ในการแสดง ได้แก่</p>			

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
10	<p>การแสดงละครศึกษาคำบรรยาย เรื่อง จันทกนิสาร</p> <p>ตอน นางจันทกนิสารกำลังรำพัน</p>	<p>เสียงการแสดงละครศึกษาคำบรรยาย และดนตรีประกอบ</p> <p>การแสดงละครศึกษาคำบรรยาย...</p>	6 นาที
11	<p>พิธีกร</p>	<p>พิธีกร การแสดงละครที่นักศึกษาได้ดูนี้ เป็นการแสดงละครอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งอยู่ในประเภทละครรำที่ปรับปรุงขึ้นมาใหม่ เรียกว่า ละครศึกษาคำบรรยาย</p> <p>ความเป็นมาของละครศึกษาคำบรรยาย คือเมื่อสมัยรัชกาลที่ 5 ได้มีการปรับปรุงละครรำขึ้นใหม่แสดงที่โรงเรียนศึกษาคำบรรยายของพระยาเทววงศ์วรวงศ์วิวัฒน์ มีศิลาการแสดงละครแปลกใหม่ คนเคยเรียกการแสดงละครนี้ว่า ละครศึกษาคำบรรยาย ตามชื่อโรงเรียนละคร ๒ แสดงละครประเภทนี้จะครองเพลงไพเราะ รำได้สวยงาม</p>	

อันที่	ภาพ	เสียง	เวลา
		<p>การแต่งตัวของนักแสดงแบบเป็นเกร็ง ลักษณะการแสดงละคร ศึกษาคำบรรยาย เป็นนาฏกรรมชั้นสูงประกอบด้วยวีธีการคิด ประสิทธิภาพ เป็นศิลปะการแสดงที่ดัดแปลงมาจากการเล่นคอนเสิร์ต และได้แนวความคิดมาพัฒนาละครว่าให้ทันสมัย การแสดงทำเป็น เรื่องอย่างรวดเร็วจึงตัวละครต้องร้องและร้อง มีการเปลี่ยนฉาก ตามท้องเรื่อง บทร้องจะเป็นคำเจรจาของตัวละคร ไม่มีการ บรรยายฉากหรืออธิบายการของตัวละคร การแสดงมุ่งคิด ความงามทุก ๆ คำ คนที่ประกอบการแสดงให้ ปีพายุ ศึกษาคำบรรยาย เรื่องที่แสดงส่วนมากดัดแปลงมาจากบทละครนอก และบทละครใน เช่น เรื่องสังข์ทอง ตรี อีเหนา มณีพิชัย สังข์ศิลป์ชัย คุณชอลา ทานแสนบม ๆ เป็นต้น นักศึกษาศึกษารายการ เทปโทรทัศน์เรื่องละครที่นำมา มีละครชาติ เรื่อง นางแก้วทามา ละครนอก เรื่อง ไกรทอง ละครใน เรื่อง อีเหนา และละครศึกษาคำบรรยาย เรื่อง จันทกนิรี พอดีเขาใจแล้วว่า ละครแต่ละประเภทมีความแตกต่างกันอย่างไร ตัวไม่ต่อไป ไปรศึกษาคณะชมรายการ เทปโทรทัศน์ ชุดที่ 2</p>	

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
1	<p>รายการโทรทัศน์</p> <p>การสนทนาภาษาไทย 102</p> <p>เรื่อง</p> <p>การละครไทย ชุดที่ 2</p>	<p>เพลงนำรายการ...</p>	2 นาที
2	<p>พิธีกร</p>	<p>พิธีกร สวัสดิ์นันทิกานา ตัวเียงต่อไปเป็นการเรียนรู้ เรื่อง การละครชุดที่ 2 ซึ่งเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เรื่องละครต่อจาก ชุดที่ 1 เพราะชั่วโมงก่อนนั้นเป็นการแสดงความรู้เกี่ยวกับละคร ชาติรี ละครนอก ละครโนและละครกึ่งบรพพ์ ในรายการชุดที่ 2 จะแสดงความรู้เกี่ยวกับละครต่าง ๆ ต่อไปนี้ คือ</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ละครพื้นทาง เรื่อง ราชวชิราษ 2. ละครสังกิต เรื่อง วิวาหพระสมุทร 3. ละครรื่องสดับสุก เรื่อง สาวเครือฟ้า 4. ละครพฤษทิวหัว เรื่อง หมอจำเป็น 5. ละครพูดสดับดำ เรื่อง ปลอดภัย <p>รายละเอียดเกี่ยวกับละครประเภทต่าง ๆ ซึ่งรูปแบบการแสดง แตกต่างกันไป ขอให้ตั้งใจชมต่อไป...</p>	1 นาที

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
3	<p>การแสดงละครพื้นทาง</p> <p>เรื่อง</p> <p>ราชาธิราช</p> <p>ตอน พระเจ้าราชาธิราชยก</p> <p>นางเกษรไผ่ส้ม</p> <p>นครอินทร์</p>	<p>การแสดงละครพื้นทางเรื่อง ราชาธิราช...</p>	5 นาที
4	<p>พิธีกร</p>	<p>พิธีกร การแสดงละครพื้นทางที่ศึกษาชมผ่านไปเมื่อสักครู่นี้เป็น การแสดงละครรำอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งเรียกว่าละครพื้นทาง ตอนพระเจ้าราชาธิราชยกนางเกษรไผ่ส้มเมืองนครอินทร์</p> <p>ตามประวัติความเป็นมาของละครประเภทนี้คือ เจ้าพระยามหินทรศักดิ์ธำรง ได้ไปเห็นละครตะวันตก รู้สึกแปลกใหม่ จึงคิดดัดแปลงละครนอกให้มีการแสดงแปลกใหม่ยิ่งขึ้น เรียกละครนี้ว่าละครพื้นทางคือ ได้แก่อะไรหลายแบบผสมกัน ตามเชื้อชาติและเผ่าพันธุ์ของตัวละคร เช่น กษัตริย์มอญนางงามเป็นนางสูง นุ่งผ้าจับหางหน้า ใวชายเดมอกัน</p>	2 นาที

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
5	<p>การแสดงละครสังคีต</p> <p>เรื่อง</p> <p>วิวาห์พระสมุทร</p> <p>คอน บทรองคู่ระหว่างอันเดร</p> <p>กับอันโตร เมคา</p>	<p>ลักษณะการแสดงละครพื้นทาง ก็แสดงคล้ายละครนอก มีการรำ</p> <p>2 อย่างคือ รำเพลงกับรำไซมทรอง เป็นการรำเป็นเรื่อง บทเจรจา</p> <p>เป็นบทบาทเป็นเรื่องอย่างรวดเร็วและแทรกทลกขบขัน แสดงใหม่บทบาท</p> <p>ตัวจริงสมจริงอย่างชัดแจ้ง</p> <p>คนตรีที่ใช้ประกอบการแสดงจะสองต่อสองกับเนื้อเรื่องแต่ละฉาก</p> <p>หากเป็นการแสดงเรื่องตลก คนตรีที่ใช้ก็โหล่งจีน กาย และกลอง</p> <p>ตอก เรื่องที่นิยมแสดงล้วนมากัดแปลงหรือแต่งขึ้นจากพงศาวดาร</p> <p>ชาติต่าง ๆ เช่น มอญ พม่า จีน เป็นต้น มาผูกเป็นเรื่องราว ตัวอย่าง</p> <p>เรื่อง ราชชาธิราช พระฉ้อ ไซฮัน และพระอภัยมณีตอนศึกเก้าทัพ</p> <p>เป็นต้น</p> <p>การแสดงละครสังคีต เรื่องวิวาห์พระสมุทร ...</p>	5 นาที

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
6	พิธีกร	<p>พิธีกร การแสดงละครที่ชมยานไปเมื่อสักครู่นี้ เป็นการแสดงละครที่ตั้งศต ตอนพรองค์ระหว่างอันตรกับอินโครเมตา</p> <p>ประวัติความเป็นมาของละครตั้งศตก็คือ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงัดแปลงละครองค์พระมหากษัตริย์ด้วยกันเป็นแนวการแสดงละครแบบใหม่ ผู้แสดงเป็นชายจริงหญิงแท้</p> <p>การแต่งกายของตัวละครในเวลานั้นเหมาะสมกับขนบธรรมเนียมการแต่งกายของชาติเรื่อที่แสดง การแต่งกายของสมบทยาพฐานะของตัวละคร และการแต่งกายแตกต่างกันออกไปตามชาติภาษาของตัวละครนั้น ๆ</p> <p>ลักษณะการแสดงละครตั้งศต การแสดงของตัวประกอบก็มีความสำคัญ ไม่เฉพาะตัวเอง มีการเน้นความงาม ความสมจริงสมจังของการแสดงหมู่ มีฉากตามท้องเรื่อง มีการลดเสียงใหญ่ขึ้น</p> <p>เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน</p> <p>ดนตรีที่ใช้ประกอบการแสดง ของเหมาะสมกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง และเพลงที่ร้อง ใ้ไพเราะเป็นสิ่งสำคัญ เรื่องที่แสดงมีเรื่อง วิวาท พระสมุทร มิกาดุ และ เรื่องหนามยอกเอาหนามบ่ง เป็นต้น</p>	2 นาที

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
7	<p>การแสดงละครเรื่องสดับหู เรื่อง สาวเครือฟ้า ตอน สวาสดิ์</p>	<p>การแสดงละครเรื่องสดับหู เรื่อง สาวเครือฟ้า...</p>	5 นาที
8	<p>พิธีกร</p>	<p>พิธีกร การแสดงละครที่ชมผ่านไปเมื่อสักครู่นี้เนน เป็นการแสดงละครเรื่องสดับหูเรื่อง สาวเครือฟ้า ตอน สวาสดิ์ ละครเรื่องสดับหูเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 คือ กรม กรมพระนราธิปประจักษ์ศิลปาคม ทรงได้ปรับปรุงจัดแสดงบทละครของต่างประเทศ มาดูกันเป็นบทละครเรื่องสดับหูผู้แสดงของแต่งกายให้สมจริงกับเรื่องทีแสดง คือของแต่งกายเป็นไปตามธรรมเนียมการแต่งกายของชาติภาษานาน ๆ เพลงที่ไชร้อง จะตองเป็นเพลงเข้ากับบทองและคำกลอนภาษาไทย</p> <p>เดิมการแสดงละครเรื่องสดับหู ไซ้แสดงเป็นหญิงล้วน ๆ สมัยรัชกาลที่ 6 ทรงกำหนดว่า ผู้แสดงจะเป็นชายจริงหญิงแท้ ต่อมากรมศิลปากร ได้ไซ้ผู้แสดงเป็นชายจริงหญิงแท้ ลักษณะการแต่งจะตอง</p>	2 นาที

ลำดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
9	<p>การแสดงละครพูดส่วนตัว เรื่อง หมอจำเป็น ตอน ทาตัวใหญ่</p>	<p>คำเป็นเรื่องความรอรองเพลง มีบทเจรจาแทรก มีการเสียดสีทาง อย่างสามชั้นหรืออาจมีทราวีแทรกด้วย เป็นละครที่แสดงบนเวทีมีฉาก ตามท้องเรื่อง</p> <p>กรมพระนราธิปประพันธ์พงศ์ ทรงพระราชนิพนธ์บทละครของสลัปปุ ไวหลายเรื่องเช่น เรื่อง สาวเครือฟ้า สหราชเทวี พระลอ ตุ๊กตา ยอกรัก ผู้แต่งท่านอื่นต่างไวมี เรื่อง กัลยาณี จันทเจาชา ทั้งรัก ทั้งแค้น ความจริงกระจาย เป็นต้น</p> <p>การแสดงละครพูดส่วนตัวเรื่อง หมอจำเป็น...</p>	5 นาที
10	<p>พิธีกร</p>	<p>พิธีกร การแสดงละครที่นักศึกษาชมเยานไปเมื่อสักครูนั่น เป็น การแสดงละครพูดส่วนตัว ตอนทาตัวใหญ่</p>	2 นาที

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
		<p>ละครพูดชวนหัวเป็นการแสดงละครที่ผู้ใหญ่มักได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินเป็นสำคัญ</p> <p>ประวัติความเป็นมาของการแสดงละครพูดเริ่มต้นแต่สมัยรัชกาลที่ 5 คือพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงจัดให้มีการแสดงละครพูดลงน ฤๅณ มีเมื่อปี พ.ศ. 2415 มหะการพูดจะลงมีคำพูดจับใจ ुकคิม ไพเราะ ก็นใจ สมเหตุสมผล มีแนวความคิด สอดแทรกหลักธรรมและปรัชญาลึกซึ้ง</p> <p>ระยะแรก ๆ ผู้แสดงเป็นผู้แสดงเป็นชายล้วน ๆ เพราะการแสดงบางบทมีการเขวาระเขางาน ผู้หญิงจึงไม่กล้าแสดง ต่อมาเมื่อปลายรัชกาลที่ 6 จึงนิยมให้ผู้แสดงเป็นชายจริงหญิงแท้ เรื่องที่ผู้แสดงเป็นผู้แสดงเป็นชายจริงหญิงแท้เรื่องแรกก็คือ เรื่องกมลแตก</p> <p>การแต่งตัวของตัวละครจะแต่งกายแบบสมจริง การคำเป็น เรื่องในการแสดงละครพูดเป็นการคำเป็นเรื่องควายการพูดไม่มีรอง ไม่มีรำ มีแต่พูด</p> <p>นั้ยังเห็นตามอิริยาบถของสามัญชน</p> <p>ส่วนดนตรีที่ใช้ในการแสดงจะตองใช้ดนตรีที่เฉพาะสมกับเนื้อเรื่องทีแสดงเป็นสำคัญ การแสดงละครพูดมีหลายรูปแบบซึ่งจะตองแสดงให้สมจริงสมจังกับรูปแบบของเนื้อเรื่องนั้น ๆ</p>	

อันดับที่	ภาพ	เสียง	เวลา
11	<p>การแสดงละครพูดสดับคำ เรื่อง ปดอยแก</p>	<p>ละครพูดมีหลายรูปแบบเช่น ละครพูดชาวหัว ละครพูดชาวแคว้น ละครพูดกบใจ ละครพูดปลุกใจ เรื่องที่แสดงมี เรื่องหมอจำเป็น กอดอก หัวใจรักบ แกแค้น ฉวยอำนาจ ที่เป็นประเภทตลก ขณะผสม เข้าๆ จัดการรับเสด็จ เห็นแก่ลูก ลามกึ คดีสำคัญ ตอนรับลูก ของ โยทาว และกุศโศบาย เป็นต้น การแสดงละครพูดสดับคำ เรื่อง ปดอยแก...</p>	5 นาที
12	<p>พิธีกร</p>	<p>พิธีกร การแสดงละครพัฒนาไปเมื่อสักครู่นี้ เป็นการแสดงละคร พูดสดับคำ เรื่องปดอยแก ละครพูดสดับคำมีดีจากการแสดงแตกต่างจากละครพูดทั่วไป เพราะ การแสดงละครพูดสดับคำหรือละครพูดสดับคำ นำ เป็นการแสดงละคร ซึ่งพึ่งพ้องและบทพูดสดับกัน แต่ถือเอาพูดเป็นหลักในการแสดง</p>	2 นาที

อันที่	ภาพ	เสียง	เวลา
		<p>ส่วนมากพรองที่ถือนำเป็นเพียงส่วนประกอบในบทละคร นอกนั้นก็นำมาสอดแทรกเป็นตอน ๆ เช่น ตอนรำที่รำขึ้น เวลา ที่ตัวละครถึงถึงถึงถึงตัวละครอื่น ๆ หรือการรำเป็นเรื่องราวเวลา หนึ่งไม่ไปดูเวลาหนึ่ง ก็คงอาจมีหน้าบ้างตอน อย่างไรก็ตามถ้ามี การตัดบทของผู้นำออก ก็จะทำให้ละครพูดสั้นลงและเป็นละครพูด ล้วน ๆ</p> <p>คนที่ใช้ใบการแสดงมีจะคงใช้คนตรีให้เหมาะสมกับเนื้อเรื่อง ที่แสดง ส่วนผู้แสดงละครพูดสั้นจะคงเป็นผู้ไม่หวงพิธีปฏิบัติปัญหา แคลวกลอง พูดจาไพเราะและทำละครจะคงมีบุคลิกลักษณะเด่น มี ท่าทางการแสดงเป็นตามธรรมชาติ ผู้แสดงจะคงฝึกใช้สีหน้า ท่าทางการขึ้น การเดิน การเคลื่อนไหวไปมา ตลอดจนการแสดง อากัปกิริยาอาการประกอบคำพูด นำเสียง อารมณ์ เพื่อให้ดูสมเหตุสม สมจริงและไม่สิ้นธรรมชาติที่เป็นจริง</p> <p>นักศึกษาคิดชมรายการแม่โพธิ์ที่เกี่ยวกับละครพื้นทาง เรื่อง ราชาธิราช ละครสังคีต เรื่อง วิชาวาทพระสมุทร ละครร้องสั้นพูด เรื่อง สาวเครือฟ้า ละครพูดชวนหัว เรื่อง หมอจำเป็น และละคร</p>	

อันที่	ภาพ	เสียง	เวลา
13	จรรยาการ	<p>พูดล้มคำ เรื่อง ปล่อยแก่ แลวหวังว่านักศึกษากองพอจะเข้าใจ ถึง ดัชนีและการแสดงละครประเภทต่าง ๆ ของสมควร แต่คิดประการละคร นั้น เป็นเรื่องที่ดีขององค์การศึกษาก็เหมือนเดิมอีก จึงจะเข้าใจได้ อย่างลึกซึ้ง ขอให้ให้นักศึกษาไปค้นคว้าหารายละเอียดเกี่ยวกับละคร ประเภทต่าง ๆ เพิ่มเติม ในโอกาสอันต่อไป สุวัณนี...</p> <p>เพลงจรรยาการ...</p>	1 นาที

ภาคผนวก ข.
รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผลและแบบประเมินผลรายการโทรทัศน์

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิประเมินผล
 รายการเทปโทรทัศน์การสอนวิชาภาษาไทย 102
 เรื่องการละครไทย

1. ผู้ประเมินด้านเทคนิคการจัดทำรายการเทปโทรทัศน์
  - 1.1 อาจารย์ขุนเพชร ไนน์ทา วิทยาลัยครูมหาสารคาม
  - 1.2 อาจารย์หนูม้วน รมแก้ว วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดเชียงใหม่
  - 1.3 อาจารย์สุพิศรา เสงี่ยมบุญ วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี
  - 1.4 อาจารย์ไพฑูริย์ ลิ้มมณี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม
2. ผู้ประเมินด้านเนื้อหาและการสอนวิชาภาษาไทย
  - 2.1 อาจารย์นันทยา ลำคาน วิทยาลัยครูมหาสารคาม
  - 2.2 อาจารย์โมที ศรีแสนยงค์ วิทยาลัยครูมหาสารคาม
  - 2.3 อาจารย์ ดร.จินดา งามสุทธิ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม
  - 2.4 อาจารย์สนธิ ตั้งทวี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
มหาสารคาม

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาสารคาม

พฤษภาคม 2529

เรื่อง ขอกความอนุเคราะห์ประเมินรายการโทรทัศน์

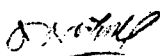
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินผลรายการเทปโทรทัศน์ และรายการเทปโทรทัศน์ 2 ชุด

ด้วยข้าพเจ้า นายเพียร ศรีทอง นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการมัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ได้ทำการวิจัยด้วยการผลิตรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทยขึ้น 2 ชุด ๆ ละ 40 นาที ใส่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษา ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิชา วิศเพ็ญ และ อาจารย์ ดร.สังคม ภูมิพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ก่อนจะนำรายการเทปโทรทัศน์ ดังกล่าวไปสอนนักศึกษากลุ่มทดลองเพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินเจตคติ ใครจะให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิ ในด้านการจัดทำรายการเทปโทรทัศน์ เพื่อการศึกษาได้ประเมินผลรายการเทปโทรทัศน์ ชุดนี้ก่อนและเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและมีประสบการณ์ในด้านการผลิตรายการเทปโทรทัศน์มาเป็นอย่างดี

ฉะนั้นจึงเรียนมาเพื่อขอกความอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาเสียสละเวลาชมรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 2 ชุดที่แนบมาพร้อมนี้ แล้วประเมินผลตามแบบประเมินผลให้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเพียร ศรีทอง)

แบบประเมินผลรายการเทปโทรทัศน์ของผู้มีประสบการณ์
เรื่อง.....

รายการ	ดีมาก	ดี	ใช้ได้	พอใช้	ใช้ไม่ได้
	5	4	3	2	1
เทคนิคในการจัดทำ					
1. ความเหมาะสมของแสงและเสียง					
2. มุมกล้องและการจับภาพ					
3. ความชัดเจนของภาพและเสียง					
4. ความเหมาะสมและการใช้เทคนิคพิเศษ					
5. ความเหมาะสมของการจัดลำดับความ ต่อเนื่อง					
6. ความเหมาะสมลักษณะของเรื่องแสดง					
7. ความสัมพันธ์ของแสง เสียงและภาพ					
8. ความสัมพันธ์ของภาพกับเนื้อเรื่อง					
9. ความสัมพันธ์ของเสียงและภาพ					
10. ความเหมาะสมกลมกลืนแสง เสียงและภาพ					
รวม					

ชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

มหาสารคาม

พฤษภาคม 2529

เรื่อง ขอลาอนุเคราะห์ประเมินผลรายการเทปโทรทัศน์

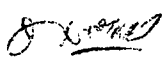
เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบประเมินผลรายการเทปโทรทัศน์

ด้วยข้าพเจ้า นายเพียร ศรีทอง นิสิตปริญญาโท วิชาเอกการมัธยมศึกษา สาขาการสอนภาษาไทย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม ได้ทำการวิจัยด้วยการสร้างรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 102 เรื่องการละครไทย ขึ้น 2 ชุด ๆ ละ 40 นาที ใส่นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิชาเอกพลศึกษา ซึ่งมี ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภา วิสเสษฐ และ อาจารย์ คร.สังคม ภูมิพันธ์ เป็นกรรมการที่ปรึกษา ก่อนที่จะนำรายการเทปโทรทัศน์ ดังกล่าวไปสอนนักศึกษาในห้องทดลอง เพื่อหาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและประเมินผลเจตคติ ใครจะให้อาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทยได้ประเมินผลรายการเทปโทรทัศน์ชุดนี้ก่อนและเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ด้านการสอนภาษาไทยเป็นอย่างดี

ฉะนั้นจึงเรียนมาเพื่อขอลาอนุเคราะห์จากท่านได้โปรดกรุณาเสียสละเวลาชมรายการเทปโทรทัศน์เพื่อสอนวิชาภาษาไทย 2 ชุด แล้วประเมินผลตามแบบประเมินผลที่แนบมาพร้อมนี้ไว้ด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายเพียร ศรีทอง)

เรื่องการละครไทย ของผู้มีประสบการณ์คือ.....

รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
1. ท่านคิดว่าเนื้อหาในรายการเพโทรทัศน์ตรงกับจุดประสงค์การเรียนรู้เรื่องการละครเพียงใด					
2. ท่านคิดว่าการบรรยายเนื้อหาของพิธีกรรมมีความเหมาะสมเพียงใด					
3. เนื้อหารายละเอียดเกี่ยวกับการละครชนิดต่าง ๆ ท่านก็คิดว่ามีความเหมาะสมเพียงใด					
4. ท่านคิดว่าสัดส่วนเนื้อหาบางส่วนแสดงละครตัวอย่างแต่ละเรื่องมีความเหมาะสมเพียงใด					
5. ท่านคิดว่าการแยกแยะเนื้อหาเกี่ยวกับละครชนิดต่าง ๆ มีความเด่นชัดเพียงใด					
6. ท่านคิดว่าการเชื่อมโยงเนื้อหาละครแต่ละชนิดให้เกิดการเรียนรู้มีความเหมาะสมเพียงใด					

รายการ	มาก ที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
77. ท่านคิดว่ากระบวนการละครแต่ละชนิดทำให้มองเห็นวิวัฒนาการละครไทยได้แจ่มชัดเพียงใด					
8. ท่านคิดว่าตัวอย่างในการแสดงละครในรายการเพโทรทัศน์จะให้ความรู้เกี่ยวกับวิธีการแสดงละครชนิดต่าง ๆ ได้ดีเพียงใด					
9. ท่านคิดว่าการเรียนรู้ด้วยรายการเพโทรทัศน์จะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ได้ดีเพียงใด					
10. ท่านคิดว่าการเรียนรู้ด้วยรายการเพโทรทัศน์สามารถให้ผู้เรียนมีอิสระในการเรียนรู้ได้ดีเพียงใด					
11. ท่านคิดว่าการสอนด้วยรายการเพโทรทัศน์จะทำให้ผู้เรียนมีความรับผิดชอบการเรียนรู้ด้วยตนเองเพียงใด					
12. ท่านคิดว่าการสอนด้วยรายการเพโทรทัศน์ที่มีตัวอย่างการแสดงละครแต่ละชนิดสามารถให้ผู้เรียนได้รับความสนุกสนานเพียงใด					

รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปานกลาง 3	น้อย 2	น้อยที่สุด 1
13. ท่านคิดว่า การเรียนด้วยรายการ เทปโทรทัศน์จะสามารถให้ความรู้ได้ ลึกซึ้งเพียงใด					
14. ท่านคิดว่า การเรียนด้วยรายการ เทปโทรทัศน์ เกี่ยวกับละครชนิดต่าง ๆ สามารถจะ ให้ผู้เรียนมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ได้ ดีเพียงใด					
15. ท่านคิดว่า การสอนเรื่องการละครไทยด้วยราย รายการ เทปโทรทัศน์จะสามารถให้ ผู้เรียนเกิดจินตนาการได้ดีเพียงใด					
16. ท่านคิดว่า การสอนด้วยรายการ เทปโทรทัศน์จะสามารถให้ผู้เรียนมี เจตคติที่ดีต่อเรื่องการละครไทยได้ดี เพียงใด					
17. ท่านคิดว่า การสอนด้วยรายการ เทปโทรทัศน์เกี่ยวกับเรื่องละคร ชนิดต่าง ๆ จะสามารถให้ความรู้ หลาย ๆ ด้านแก่ผู้เรียนเพียงใด					

รายการ	มากที่สุด 5	มาก 4	ปาน กลาง 3	น้อย 2	น้อย ที่สุด 1
18. ท่านคิดว่า การสอนด้วยรายการ เทปโทรทัศน์เกี่ยวกับละครชนิดต่าง ๆ เหมาะสมกับระดับการศึกษาของผู้เรียน เพียงใด (ฟ.กศ.สูง พลศึกษา)					
19. ท่านคิดว่า การสอนด้วยรายการเทปโทรทัศน์ จะให้ความคิดรวบยอดเกี่ยวกับละคร ชนิดต่าง ๆ ได้ถูกต้องเหมาะสม เพียงใด					
20. ท่านคิดว่า การสอนด้วยรายการ เทปโทรทัศน์จะประหยัดเวลาเรียนได้ อย่างเหมาะสมเพียงใด					
รวม					

ลงชื่อ.....

ตำแหน่ง.....

วันที่..... พฤษภาคม 2529

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นายเพียร ศรีทอง
เกิดวันที่ 11 ธันวาคม พ.ศ.2475
สำเร็จการศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนบ้านเล่าวิทยาคาร ตำบลหนองแก้ว
อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ปีการศึกษา 2489
นักธรรมชั้นเอก สำนักเรียนวัดสระทอง ตำบลในเมือง อำเภอเมือง
จังหวัดร้อยเอ็ด พ.ศ.2496
เปรียญธรรม 5 ประโยค สำนักเรียนวัดเบญจมบพิตร เขตดุสิต
กรุงเทพมหานคร พ.ศ.2500
ประโยคเตรียมอุดมศึกษา (แผนกอักษรศาสตร์) สมัยสอบ
พ.ศ.2502
ประโยคครูพิเศษมัธยม สมัยสอบ พ.ศ.2507
ประกาศนียบัตรวิชาการหนังสือพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
ปีการศึกษา 2514
การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.ม.) สาขาบริหารการศึกษา วิชาเอกภาษาไทย
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ปีการศึกษา 2515
วารสารบัณฑิต (ว.ม.) วิชาเอกวารสาร วิชาโทรัฐศาสตร์
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ปีการศึกษา 2517
การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) วิชาเอกการมัธยมศึกษา (การสอน
ภาษาไทย) มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม
จังหวัดมหาสารคาม ปีการศึกษา 2529
หน้าที่การงาน อาจารย์ 2 รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ ฝ่ายวางแผน
และพัฒนา วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดมหาสารคาม
ที่อยู่ปัจจุบัน 60/8 ถนนนครสวรรค์ อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม